

ZBOR OBČANOV

LETO: VII., ŠTEV. 2

FEBRUAR 1967

CENA 40 par (40 st. din)

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD

Na zborih volivcev:

PRORAČUN 1967

Koliko občin?

Razprava o prihodnji komunalni ureditvi v Ljubljani

Politični aktiv bežigradske občine se je zavzel, naj bi v prihodnji komunalni ureditvi Ljubljane imeli še vnaprej pet občin in mesto kot družbeno-politično skupnost. To je četrta varianta v predlogu komisije za statut mesta Ljubljane. Katerakoli varianta o prihodnji ureditvi Ljubljane ne bo stalna in tudi četrta bo praksa naprej gradila in dopolnjevala, so menili in poudarili, da četrta varianta ohranja marsikatero dobre lastnosti sedanje samouprave in zagotavlja učinkovito urejanje mestnih zadev na samoupravni osnovi.

Sestanku so prisostvovali odborniki občinske skupščine ter člani občinskih vodstev družbeno-političnih organizacij. Na sestanku je bil tudi predsednik mestnega odbora SZDL Ljubljana Janez Zemljarič.

Osnovno je, da razvijamo večji in kvalitetnejši vpliv občanov pri urejanju mestnih zadev, so poudarili v razpravi. Ne bi kazalo zavreči vsega, kar se je doslej pokazalo kot pozitivno, temveč je treba to ohraniti in na pozitivnih pridobitvah graditi nadaljnji komunalni sistem v Ljubljani.

Nadalj. na 5. strani

GRADIVO ZA ZBORE VOLIVCEV

- občinski proračun
- komunalni sistem v Ljubljani
- proračun mestnega sveta

na 3, 4, 5 in 6. strani

Zbori volivcev za Bežigradom bodo od 10. do 20. marca. Obravnavali bodo občinski proračun in proračun mestnega sveta ter potrdili kandidate za odbornike in poslance.

Predlog občinskega proračuna za tekoče leto je pred nami. Če ga na hitro roke primerjamo z lanskim, ni kdo ve koliko večji, niti se bistveno ne razlikuje od tistega za leto 1966. Predlog proračuna za leto 1967, kakršnega imamo pred seboj, je pripravil svet za finance, obravnavala pa ga je že tudi občinska skupščina. S tem nikakor ni rečeno, da ni mogoče ničesar več spreminjati, nekemu nekoliko vzeti, drugemu dodati, kakor bo pač pokazala in utemeljila razprava na zborih volivcev. Ob vsem tem pa seveda ne smemo pozabiti, da imamo več uporabnikov proračunskega denarja, ki jim pri najboljši volji ne bomo smeli rezati že tako skromno odmerjenega deleža.

O proračunski delitvi za letos nam je predsednik občinske skupščine Joško Pirnar povedal:

Naša občinska skupščina je o predlogu proračuna za letos v resnici za zdaj razpravljala le bolj načelno. Zakaj? Nikakor ni hotela dokončno izoblikovati vseh proračunskih postavk, dokler ne bodo svoje besede rekli tudi volivci, skratka najširši krog naših občanov. Iz prakse vemo, da imajo občani zmeraj določene želje oziroma zahteve pri posameznih proračunskih postavkah, da jih ali znižujejo ali zvišujejo, kakor pač menijo, da je najbolj prav. Ko bomo imeli vse njihove predloge pred seboj, bo svet za finance ponovno oblikoval višino postavk posameznim uporabnikom. Potlej bo skupščina konkretno razpravljala o višini postavk za enega in drugega ter sprejela dokončen proračun za letos.

Proračunska rezerva je letos razmeroma bogata. Kaj menite o tem?

Proračunska rezerva je zares močna, toda nikakor ni rečeno, da je ne bi mogli kar takoj malo prirezati, kakor pravimo, oziroma zmanjšati, posebno v korist tistih proračunskih uporabnikov, ki bodo nujno potrebovali nekaj več denarja, kot jim ga zaenkrat omerja predlog proračuna. Kar zadeva šolstvo, sta svet za finance in občinska skupščina že zdaj zagotovila dovolj denarja, kakor je bilo predvideno glede na splošno rast šolstva kot največjega proračunskega uporabnika. Prav postavka za šolstvo se je bolj povečala kot pa se povečujejo dohodki. Šolstvo bo letos dobilo 14% več denarja kot lani (investicije tu niso računane), skupni dohodki pa bodo večji le za 9,66%. To je še en dokaz, da se potrebe šolstva hitreje večajo kot pa dohodki proračuna.

Določeno proračunsko rezervo potrebujemo za manevriranje med letom. Za to pač imamo to rezervo. Od lani smo po zaslugi realnega planiranja nekaj prihranili. Ta denar smo z rebalansom prenesli v letošnji proračun. Znano je, da s tekočimi dohodki zelo težko pokrivamo izdatke (čez leto), če nimamo na strani kolikor toliko močne rezerve.

Vsi borci se zmeraj nimajo enakega interesa za stanovanjske borceve? Kakor vsako leto tako bomo tudi letos odšteli iz proračuna določen denar v ta namen. To je obveza občinske skupščine. Zaenkrat proračun predvideva za nakup stanovanj za borce 60 milijonov din, razen tega pa še 28 milijonov din za delno pokritje komunalnega prispevka borcem, ki si bodo zidali hiše. Skupščina je določila posebno komisijo treh članov Zveze borcev in treh občinskih odbornikov, ki bodo skrbno proučili primer za primerom, ter se potem odločili, kateremu borcu in koliko bomo odšteli za komunalni prispevek.

Bo potem letos vprašanje stanovanj za borce dokončno rešeno?

Žal, ne. Za drugo leto nam preostane še 18 borcev,

ki so na tem poslednjem spisku, kakor je bilo rečeno pred časom. Toda že preden smo odločili iz rok ta spisek, se pojavljajo nove zahteve. To vprašanje bo morala proučiti občinska skupščina.

Kakšne težave se nam obeta za letos? Proračunska rezerva znaša zdaj, po prvem predlogu, 160 milijonov st. din. Za kakih štirideset bi jo morda lahko zmanjšali, da bi nekako zadovoljili najbolj kritične primere, več pa zares ne. Posebno težavo predstavljajo investicije v šolstvu. Prvotno so šole zahtevale 416 milijonov st. din, potem so to svojo zahtevo zmanjšale na 268 milijonov, proračun pa jim je odmeril le 169 milijonov st. din. Morda bomo tu kaj povečali. Vsekakor bo treba določiti prioriteten vrstni red in to bodo naredili zbori volivcev, nakar bo svet za finance ponovno pripravil popravljeni predlog proračuna. O končni redakciji pa bo sklepala občinska skupščina.

Mislím, da bomo z razodno razdelitvijo denarja, ki ga imamo na razpolago, uspešno zaključili proračunsko leto 1967.

Ali veste v »čigavi« ulici stanujete? Imena na zelenih tablicah so večkrat uganka

Vrtca še ni, otrok pa že 50

Za novi vrtec v Soseski 6 v Stožicah so doslej starši prijavitli že več kot 50 otrok. Vrtec bodo predvidoma odprli junija letos, sprejel pa bo 120 predšolskih in šolskih otrok.

Ali veste v »čigavi« ulici stanujete? Imena na zelenih tablicah so večkrat uganka

V »KRISTAL« posebna komisija

Posebna komisija občinske skupščine bo raziskala stanje v podjetju »Kristal«. Deset članov delavskega sveta je namreč zahtevalo, da bi predčasno razrešili direktorja podjetja.

Medalja zasluge za narod: Alojz Marolt (Cestno podjetje), Ana Dermastja-Skrlep (TONOSA), Rudolf Vaca (Občinska skupščina).

Medalja dela: Jože Horvat (DINOS), Franc Kržič (Cestno podjetje), Antonija Ažman-Zuljan (ZZB NOV).

Odlikovanja

Predsednik republike Tito je ob 25. obletnici revolucije odlikoval 51 Bežigradčanov. Na slovesnosti, ki je bila v dvorani krajevne skupnosti »Boris Kidrič«, je odlikovanja razdelil predsednik občinske skupščine Joško Pirnar.

Odlikovani so bili (zraven imena navajamo delovno organizacijo, ki je predlagala odlikovanje):

Red dela z rdečo zastavo:

Ferdo Cerjanec (Inštalacija).

Red zasluge za narod s srebrnimi žarkci:

Viljem Zupan (JUB)

Red dela z zlatim vencem:

Rajmund Bašin (Inštalacija), Živko Bernot (Agrobiro), inž. Sergej Bubnov (Gradbeni center Slovenije), inž. Herman Čertane (Opekarna Črnuče), Lado Mazovec (IMP).

Red zasluge za narod s srebrno zvezdo:

Herman Brenc (Elektrotehna), Katarina Graselli (Agrobiro), Ferdinand Hlebš (IMP), Danilo Jančič (DINOS), Sonja Poberaj-Karas (Delavska univerza »Cene Štupar«), Franja Petrič-Kitin (ZZB NOV), Franc Kumše (IMP), Apolonija Kocjan-Lipar (TONOSA), Jože Polaj-

Največ odlikovancev je bilo iz bežigradskih delovnih kolektivov. Odlikovanja predsednika republike jim je izročil predsednik občinske skupščine.

Jože Pirnar

nar (Elektrotehna), Nikolaj Skok (TONOSA), Ivana Vukšenič-Strojan (TONOSA), Alojz Štrus (IMP).

Red dela s srebrnim vencem:

Alojz Avsec (Občinska skupščina), Franc Bokavšek (Inštalacija), Staša Danev-Cvetko (ZZB NOV), Jože Črnugelj (Stanovanjsko podjetje Bežigrad), Janez Dremelj (ZZB NOV), Anton Gregorič (DINOS), Milko Grgič (Inštalacija), Jaka Hočvar (Cestno podjetje), Stane Hrzenjak (Iskra-elementi), Peter Kamnikar (DINOS), Anica Medvedec-Kastelic (Krajevna skupnost »Boris Kidrič«), Karlo Kranjc (Elektrotehna), Anton Krašnja (Inštalacija), Franc Lenček (ZZB NOV), Franc Loboda (Belinka), Franc Mekinda (Občinska skupščina), Tinka Bergant-Muhar (Astra), Franc Sever (Inštalacija), Ciril Stembal (Elektrotehna), Ivica Velikonja (Občinska skupščina), Rudolf Vindiš (Občinska skupščina), Karol Višnovc (Elektrotehna), Anton Vodnik (Občinska skupščina), Stane Zalar (ZZB NOV), Boris Žibert (Občinska skupščina), Franc Žitnik (Gradbeno podjetje Bežigrad).

Medalja zasluge za narod:

Alojz Marolt (Cestno podjetje), Ana Dermastja-Skrlep (TONOSA), Rudolf Vaca (Občinska skupščina).

Medalja dela:

Jože Horvat (DINOS), Franc Kržič (Cestno podjetje), Antonija Ažman-Zuljan (ZZB NOV).

1.400 MILIJONARJEV

Približno 1.400 bežigradskih občanov je na odseku za dohodke občinske skupščine prijavilo, da so lani zaslužili več kot dva milijona starih dinarjev. En občan je zaslužil 6 milijonov S din, nekaj jih je z dohodkom okrog 5 milijonov S din, največ pa seveda z dohodkom od 2 do 3 milijone S dinarjev.

'Mala šola'

Najprej ta, potlej pa zares v prvi razred Stran 7

Priprave na volitve

Govori France Artnak, predsednik volivne komisije pri občinskem odboru SZDL

Ker gre zbiranje predlogov za možne kandidate h kraju, smo zaprosili za besedo predsednika volivne komisije pri občinskem odboru SZDL Bežigrad Franceta Artnaka, da nam pove, kako je v naši občini potekalo to zahtevno in hkrati naporno delo. Takole nam je povedal:

Politične priprave na volitve so potekale in potekajo v naši občini zelo zadovoljivo. Zaenkrat nismo imeli posebnih težav. Lahko pa mi verjamete, da imamo dosti dela na terenu in v delovnih organizacijah. Pri tem se je predvsem na terenu angažirala SZDL, v delovnih organizacijah pa sindikat. Same priprave so potekale v obravnavanju meril, po katerih naj bi izbrali možne kandidate za odbornike v občinski skupščini. Ta merila so se izoblikovala na osnovi dosedanjega dela občinske skupščine. Pri evidentiranju kandidatov za republiške in zvezne poslance pa smo upoštevali merila oziroma načela, ki jih je sprejela zvezna konferenca SZDL Jugoslavije. Pri tem gre predvsem za izbor ljudi, ki bodo gospodarsko, kulturno in politično dorasli nalogam, ki jih čakajo v delu republiške in zvezne skupščine. Mislim na širši kvalitetni izbor, ker se pri izbiranju možnih kandidatov za republiško in zvezno skupščino nikakor ne moremo omejevati zgolj na svoje občinske meje.

V zvezi s političnimi pripravami na volitve smo imeli sestanek širšega političnega aktiva, na katerih smo obravnavali merila oziroma splošno sprejeta načela za evidentiranje odborniških in poslanskih kandidatov. Pri evidentiranju kandidatov za odborniška mesta v občinski skupščini smo še posebej imeli pred očmi usmeritev

naše skupščine v prihodnjem mandatnem obdobju.

Hkrati smo pri načelih za evidentiranje kandidatov mislili tudi na prihodnje komunalno ureditev Ljubljane. V prvi vrsti je torej želja, da evidentiramo takšne ljudi, ki so strokovno sposobni, ki se aktivno zavzemajo za gospodarsko in družbeno reformo, in ki se zavestno bore za zmago samoupravljanja.

Povsod na terenu volivci žele, da kandidira več ljudi, da bo večja možnost izbrati za res najboljše. Na pripravah in evidentiranju delamo že od začetka decembra. Nekih posebnih težav niti nimamo, je pa ogromno dela. Razen SZDL so se pri pripravah na volitve angažirale tudi druge politične organizacije in s svojim delom pripomogle k uspehu.

Evidentiranje možnih kandidatov ni končano, želim posebej poudariti, da imajo volivci še zmeraj možnost, da na kandidacijskih zborskih občanov predlagajo nove kandidate za občinsko, republiško in zvezno skupščino. NL

Uspela predstava komedije »Mary« v Savljah

Prosvetno društvo Savlje-Kleče je zadnjo soboto in nedeljo v februarju uprizorilo komedijo »Mary, Mary«. Predstava je izredno uspela in gledalci so zadovoljni zapustili dvorano v Savljah.

Režiser predstave je bil Roman Novelli, igrali pa so: Dragica Sever, Marjan Trajlovič, Janez Presetnik, Jani Solinc in Evgen Serbec.

V Savljah računajo, da bodo komedijo še približno desetkrat ponovili na gostovanjih.

ZBOR OBČANOV

glasilo občinskega odbora SZDL Ljubljana-Bežigrad. Izhaja vsak mesec. Ureja uredniški odbor: Miran Blaha (predsednik), Janez Vinkler, Lojze Jakopič, Ančka Cerin, Jože Črnogelj, Niko Lapajne in Jože Vetovec. Odgovorni urednik: Janez Snoj — Cena izvodu 40 starih dinarjev, letna naročnina 300 starih dinarjev, za delovne organizacije 1.000 starih dinarjev — Tekoči račun pri NB 04-678-34 — Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 33. — Tiskarna CP DELO.

Gostilne »Kačič« ne bo več

Zadnji dan februarja je bil tudi zadnji dan Kačičeve hiše za Bežigradom. Naposled so jo začeli podirati, da bi dobili prostor za novi kolektor v katerem bodo komunalne naprave (toplovod, električna, vodovodna in telefonska napeljava) za nove stolpnice na zahodni strani Titove ceste.

Ni še določeno, kaj bo na prostoru, kjer je stala Kačičeva hiša. Po vsej verjetnosti pa bo tam parkirni prostor, dokler ne bodo uredili nove Linhartove ceste. To pa še ne kmalu; asfaltirana ulica Bežigrad, priključena na Titovo cesto, bo tedaj edina sprememba na tem koncu Bežigrada. Za cestni promet ne bo sprememb.

Lani za 11 % več nočitev tujih turistov

V bežigradski občini so lani zabeležili 37.638 nočitev domačih in tujih turistov. Nočitev tujih turistov je bilo za 11 % več kot lani; ker se število nočitev domačih gostov zadnja leta močno znižuje, je bilo skupno število nočitev enako kot leto poprej.

Gostov je bilo vsega 26.027 od tega 7.932 domačih in 18.095 tujcev.

Kako izračunamo stanarino za letos?

Primer obračuna za »staro« in »novo« stanovanje

Stanovalci se močno zanimajo, kako se plačuje stanarina za letos. Stanovalci v hišah, ki so družbena last, bodo o tem seznanjeni s stanovanjsko pogodbo, enako pa obračunavajo stanarino tudi zasebni lastniki stanovanj.

Za pojasnila se stanovalci lahko obrnejo na stanovanjsko podjetje »Bežigrad«, Vojkova 1.

Revalorizirano in ekonomsko stanarino izračunamo na podlagi zapisnika o ugotovitvi vrednosti stanovanja.

I. primer (za stanovanja, ki so bila grajena in vseljena po 1. januarju 1960).

Postavimo, da je stanovanje ocenjeno s 100 točkami površina znaša 68 kvad. metrov, vrednost točke pa je določena na 1.050 st. dinarjev:

Število točk	Vrednost točke S din	Vrednost 1 m ² stanovanjske površine S din	Skupna uporabna stanovanjska površina m ²	Vrednost stanovanja S din			
100	1050	105.000	68	7.140.000			
Vrednost stanovanja S din	× 2 %	Letna stanarina S din	: 12	Mesečna stanarina 1965/66 S din	: 2	Amortizacija za leto 1965 S din	
7.140.000		142.800		11.900		5.950	
Vrednost stanovanja S din	× 3,5 %	Letna stanarina 1970 S din	: 12	Mesečna stanarina 1970 S din	Kontrola vrednosti stanovanja	: 600	Mesečna stanarina 1965/1966
7.140.000		249.900		20.825	7.140.000		11.900

Stanarina bo znašala leta 1967. — 14.131 st. dinarjev, 1968. — 16.362 st. dinarjev in 1969. leta — 18.593 st. dinarjev.

Do 1970. leta plačujejo stanovalci le del stanarine, ker drugi del plačuje mestni svet kot subvencijo.

II. primer (za stanovanja, zgrajena in vseljena, pred 1. januarjem 1960).

Za ta stanovanja je bilo povečanje stanarine omejeno na 110%. Stanarina za leto 1967. se izračuna tako, da se stanarini iz leta 1966. prišteje četrtnina razlike med stanarino in polno stanarino.

Primer:

Stanarina je 1. avgusta 1965. znašala 5.000 st. dinarjev, z 110% povečanjem po 1. avgusta 1965 do 31. decembra 1966 — 10.500 st. din. Če je polna stanarina po popisu predvidena za leto 1970. v višini 20.000 st. dinarjev, izračunamo razliko med polno stanarino in stanarino 31. decembra 1966 takole:

20.000 st. din manj 10.500 st. din je 9.500 st. din; to razliko delimo na štiri enake dele (zneso po 2.375 st. din). Stanarina potlej znaša:

za leto 1967. 10.500 + 2.375 = 12.875 st. din
za leto 1968. 12.875 + 2.375 = 15.250 st. din
za leto 1969. 15.250 + 2.375 = 17.625 st. din
za leto 1970. 17.625 + 2.375 = 20.000 st. din.

J. Č.

ODLOK O SOCIALNIH PODPORAH

Občinska skupščina je na predzadnji seji sprejela odlok o družbeni materialni pomoči. Z odlokom je določeno, kako občinska skupščina pomaga tistim, ki so zaradi posebnih okoliščin ekonomsko ogroženi in jim drugače ni mogoče pomagati.

Družbeno materialno po-

moč dobivajo občani, ki zaradi ostarelosti, onemoglosti, bolezni, duševne nerazvitosti ali invalidnosti, niso več sposobni za delo ali pa se je njihova delazmožnost tako zmanjšala, da nimajo več zadosti možnosti za preživljanje. Občinska skupščina jim pomaga, če nimajo svojcev, ki bi jih bili dolžni preživljati po zakonu o razmerju med otroki in starši. Družbeno pomoč dobijo še družine, kjer ne morejo kriti vseh stroškov za šolanje in poklicno usposabljanje otrok in pa, če starši ne morejo plačati vseh stroškov za oskrbnino v zavodih, vrtcih ali pri rejnikih; pomoč je namenjena še občanom, ki so zaradi ostarelosti ali onemoglosti potrebni domske oskrbe, pa nimajo zadosti denarja niti svojcev, da bi plačali stroške za bivanje v domovih.

Vse zadeve okrog družbene materialne pomoči ureja Zavod za socialno delo občine Bežigrad, denar pa zagotavlja občinska skuščina v proračunu za socialno varstvo.

Marsikateri naš občan verjetno ne ve, po kom se pravzaprav imenuje ulica, kjer stanuje. Objavljamo glavne podatke o osebah oziroma pojmi, po katerih so dobile ime ulice, ceste in trgi v naši občini.

(1. nadaljevanje)

Endlicherjeva ulica

Ivan Endlicher se je rodil leta 1891 v Ljubljani, pozneje pa se je s starši preselil v Zadar in na Susak. V gimnaziji je bil član napredne mladinske organizacije, ki se je imenovala po listu »Preporoda«. Osnovna ideja organizacije je bila, da ni mogoče rešiti jugoslovanskega vprašanja v okviru Avstro-Ogrske, ampak da je treba to umetno tvorbo razbiti in ustanoviti samostojno jugoslovansko državo. Zaradi revolucionarnih idej so Endlicherja izključili iz 7. gimnazije, leta 1914 pa zaprl in zaradi »veležadajev« obsodil. Kmalu zatem je septembra 1915 Ivan Endlicher, komaj 23-leten, umrl v graški jetnišnici kot narodni mučenik.

Fabianijeva ulica

Veliki slovenski arhitekt Maks Fabiani se je rodil

1865 v Kobdilu pri Stanjelu na Krasu, obiskoval realko v Ljubljani in tehniško visoko šolo na Dunaju. Bil je sodelavec znane arhitekta O. Wagnerja in je postal univerzitetni profesor za arhitektonsko kompozicijo na univerzi v Gradcu in na Dunaju. Leta 1920 je prevzel vodstvo urada za obnovo Gorice in posej živel v rojstnem kraju in v Gorici, kjer je avgusta 1962 tudi umrl. Vsa v desetih evropskih mestih stoji svojstvene zgradbe, ki jih je projektiral Fabiani, posebne zasluge pa ima za Ljubljano. Proti koncu prejšnjega stoletja je izdelal regulacijski načrt za naše mesto in postavil nekaj pomembnih poslopij (Bambergovna hiša na Miklošičevi cesti, šentjakobska šola, Mladika, Jakopičev paviljon itd.) Prištevajo ga med pionirje nove arhitekture na prelomu stoletja.

Foersterjeva ulica

ima ime po češkem skladatelju Antonu Foersterju, ki je večino življenja preživel med Slovenci. Rodil se je l. 1837 v Osenicah na Češkem in se po dovršenih gimnazijskih in pravnih študijah posvetil glasbi. Sprva je prevzel mesto stolnega organista in pečovodje v Senju, leta 1867 pa je prišel v Ljubljano in živel med nami vse do 17. aprila 1926, ko je umrl v Novem mestu. Pomemben je kot organizator cerkvene glasbe pri nas (uglasbil je osem latinskih in tri slovenske maše), na posvetnem področju pa je ustvaril prvo slovensko umetno opero »Gorenjski slavček« (prvič izvajana 1872) in opero »Dom in roda«. Zelo priljubljene so tudi njegove zborovske pesmi. Foerster se je urstil med najpomembnejše slovenske glasbenike svoje dobe in je bil poleg Gerbica izjema med slovenskimi skladatelji, ker mu je bila glasba poklic.

Franketova ulica

Ivan Franke je znan kot slikar, pa tudi ribiški veščak. Rodil se je l. 1841 v Dobju pri Poljanah nad Skofjo Loko, študiral slikarstvo na akademiji na

Dunaju in v Benetkah in odpoval 1873. na Kitajsko, kjer je ostal več let. Po vrnitvi je bil profesor risanja na srednjih šolah v Kranju in v Ljubljani. Po slogu je bil romantik, ki se je razvil v zmerne-ga realista. Največ je sli-

ski posnemovalec je imel več uspeha s prevodi (Baumbachov »Zlatorog«, Shakespearov »Kralj Lear«, prvi del Goethejevega »Fausta«). Napisal je tudi prvo dramo z naturalistično osnovo »Iz osvete« in libreto za Ipančevo ope-

Ali veste v 'čigavi' ulici stanujete?

kal pokrajine. Pomembne so zlasti popotne skice s Kitajskega. Kot ribiški strokovnjak je prvi uvedel pri nas ribogojnice in obogatil slovenske vode z novimi vrstami rib. Umrl je v Ljubljani leta 1927.

Funtkova ulica

Pesnik Anton Funtek je bil učitelj in profesor na ljubljanskem učiteljskišču. V Ljubljani se je leta 1862 rodil, tu je v starosti 70 let tudi umrl. Pisal je lirске pesmi, ki so jezikovno in oblikovno izglajene, a čustveno in miselno revne. Kot tipičen pesni-

ro »Teharski plemiča«. Vesče je prevajal slovensko poezijo v nemščino. V letih 1891 do 1894 je urejeval »Ljubljanski zvon«.

Glavarjeva ulica

ima ime po narodnem gospodarju in mecenu Petru Pavlu Glavarju. Bil je vzor duhovnika, ki je posvetil vse svoje moči duševnemu in gmotnemu napredku svojih fanonov. Rodil se je v Ljubljani l. 1721, živel kot župnik v Komendi pri Kamniku in si kasneje kupil graščino Stanšprež na Dolenjskem, kjer je l. 1784 umrl.

Godeževa ulica

v Stožicah se imenuje po družini Jakopičevih, po domače Godeževih. (Po drugi družini Jakopičevih se imenuje Bratov Jakopičev ulica v Mali vasi). Kot borec Pohorskega bataljona je padel Stejan Jakopič, rojen leta 1916, po poklicu kovinostrugar. Znan je bil kot pošten in iskren fant. Delal je v naprednih organizacijah že pred vojno, takoj po italijanski okupaciji pa se je vključil v ilegalno delo. Bil je povezan z narodnim herojem Tonetom Trtnikom in je sodeloval že pri prvih akcijah proti okupatorju na terenu Mala vas — Stožice. Maja 1942 je odšel k partizanom, najprej v Kamniški bataljon, potem pa v II. grupo odredov in v Pohorski bataljon, kjer ga je januarja 1943 z vsemi soborci doletela smrt.

OBČINSKI PRORAČUN 1967

Dohodki

V občinskem proračunu računajo letos z 2,7 milijarde S dinarjev dohodkov. Najpomembnejši vir proračunskega denarja je seveda prispevek iz osebnega dohodka. Bilo naj bi ga za 1,6 milijarde starih dinarjev. Tako kot v vsej

Sloveniji tudi za Bežigradom računajo na 10 % povečanje v primerjavi s preteklim letom.

Predvidevajo tudi večji prispevek od samostojnega opravljanja obrtne dejavnosti, to pa zaradi večjega števila novih obrtnikov. Drugi prispevki (prispevki od samostojnega

V milijonih Sdin

Realizacija 1966	Predvideno za 1967	Povečanje 1966/1967 v odst.
------------------	--------------------	-----------------------------

Dohodki

PRISPEVKI:

Prispevki iz osebnega dohodka iz gospodarstva	1,019,4	1,123,6	10,2 %
Prispevki iz osebne dohodka zunaj gospodarstva	470,3	518,1	10,2 %
Prispevki iz osebne dohodka iz kmetijske dejavnosti	22,9	30,0	31,2 %
Prispevki od samostojnega opravljanja obrtne dejavnosti	75,3	90,0	19,5 %
Prispevki od samostojnega opravljanja obrtne dejavnosti v pavšalu	99,7	100,0	0,3 %
Drugi prispevki	38,9	53,3	37,0 %
DAVKI:			
Občinski prometni davek od prometa blaga v trgovini	299,5	320,0	6,8 %
Občinski prometni davek od alkoholnih pijač v trgovini	93,8	100,0	6,6 %
Občinski prometni davek od alkoholnih pijač v gostinstvu	56,1	58,0	3,5 %
Davek od plačil za storitve	79,4	80,0	0,7 %
Drugi davki	92,6	85,2	(-0,9 %)
TAKSE:			
Drugi dohodki	56,4	58,5	3,6 %
Presežek dohodkov po proračunu od prejšnjega leta	18,2	20,5	12,3 %
Dohodki iz prejšnjih let	57,7	160,2	177,5 %
Dohodki iz prejšnjih let	69,7	—	—
Skupaj:	2,550,2	2,797,0	9,6 %

SKUPNE MESTNE POTREBE

Bežigradska občina bo letos prispevala 451 milijonov S din za financiranje skupnih mestnih potreb. Denarja, ki se bo nabral pri mestnem svetu, bo letos več kot lani, ker je delež vseh občin višji.

Letos je nekoliko drugače urejena delitev dohodkov med občino in mestom: za financiranje skupnih mestnih potreb bo šlo 85 % tipičnih mestnih dohodkov, ki se zbirajo po občinah: to so sodne in upravne takse, občinski davek od prodaje blaga na drobno, občinski davek od prometa z alkoholnimi pijačami v trgovini in občinski davek od prometa z alkoholnimi pijačami v gostinstvu. Iz teh virov naj bi se letos nabralo v občinskem proračunu 531 milijonov S dinarjev, 85 % od te vsote pa znesse 451 milijonov S din in to je bežigradski delež za financiranje skupnih mestnih potreb.

Mimo dejavnosti, ki jih je že poprej financiral mestni svet, so letos v proračunu mesta še izdatki za čiščenje, škropljenje in izpiranje cest, javno razsvetljavo, za vzdrževanje parkov in nasadov ter skupne mestne službe: upravo za notranje zadeve in narodno obrambo, inspekcije, sodišče, tožilstvo in pravobranilstvo, torej postavke, katerih je bilo precej še v lanskem občinskem proračunu.

opravljanja drugih gospodarskih dejavnosti, intelektualnih storitev, avtorskih pravic in skupnega dohodka občanov) bodo višji predvsem zaradi prispevka od skupnega dohodka občanov; tega plačujejo državljani, ki zaslужijo več kot 2 milijona S din na leto.

Občinski prometni davek od prodaje blaga v trgovini je drugi najpomembnejši vir proračunskih dohodkov. Bistvenega povečanja za letos ne predvidevajo.

Izdatki

Ko so na svetu za finance potegnili črto pod zahtevke, ki so jih za letos dali uporabniki proračunskega denarja, se je pokazala številka: tri milijarde S dinarjev. Toliko denarja ni bilo zagotovljeno za dohodki in predloge za izdatke so morali nekoliko »pristričiti«. Seji sveta za finance so prisostvovali tudi predstavniki drugih svetov občinske skupščine in tako so laže prišli do predloga za občinski proračun, kjer so zdaj izdatki uravnoteženi z dohodki. S takšnim predlogom za proračun se je strinjala tudi občinska skupščina.

Za šolstvo in otroško varstvo naj bi šlo letos 41,7 % proračunskega denarja. Med velikimi izdatki so še: financiranje skupnih mestnih potreb (16,1 % vseh proračunskih izdatkov) negospodarske investicije in anuitete (10 %), občinska uprava (7,2 %),

IZDATKI:

V milijonih Sdin

Dejavnost	Porabljeno 1966	Zahtevki 1967	Predlog razdel. za 1967	Povečanje 1966/1967 v %	Delež v predlag. proračunu v %
Solstvo in otroško varstvo	1,037,1	1,410,4	1,166,3	12 %	41,7 %
Kulturna dejavnost	22,5	29,8	24,6	10 %	0,9 %
Socialno varstvo	137,7	153,5	151,0	10 %	5,4 %
Zdravstveno varstvo	52,9	73,4	60,6	14 %	2,2 %
Komunalna dejavnost	56,7	142,2	90,6	60 %	3,2 %
Občinska uprava	225,2	205,8	201,0	(-11 %)	7,2 %
Financiranje skupnih mestnih potreb	280,5	471,0	451,0	61 %	16,1 %
Dotacije krajevnim skupnostim	25,3	40,8	36,0	42 %	1,3 %
Dotacije družbenopolitičnim organizacijam in društvom	55,9	108,5	68,5	22 %	2,5 %
Negospodarske investicije in anuitete	269,0	319,2	281,9	5 %	10,0 %
Gospodarski posegi	84,3	173,9	76,6	(-9 %)	2,7 %
Rezervni sklad	19,2	21,6	21,9	13 %	0,8 %
Gospodarske investicije (anuitete)	7,7	8,0	3,2	(-59 %)	0,1 %
Proračunska rezerva	13,0	—	163,8	1159 %	5,9 %
Izdatki, ki letos odpadejo oz. so preneseni na Mestni svet	138,3	—	—	—	—
Skupaj:	2,425,5	3,158,1	2,797,0	15 %	100 %

socialno varstvo (5,4 % vseh proračunskih izdatkov) itd.

Uporabniki proračunskega denarja naj bi letos dobili povprečno za 10 % več denarja, se pravi za toliko, kolikor so se povečali dohodki občinskega proračuna. Več naj bi namenili le krajevnim skupnostim in organizacijam (predvsem telesni kulturi), bistveno večja pa naj bi bila proračunska rezerva

kot zagotovilo za normalno financiranje vseh dejavnosti skozi vse leto.

Povečan delež bežigradske občine za financiranje skupnih mestnih potreb gre na račun drugačne delitve dohodkov med mestom in občino. Mestni svet financira zdaj tudi vrsto dejavnosti, ki so bile še lani med izdatki v občinskem proračunu.

Posredujemo obsežno obrazložitev izdatkov. Pre-

vzeli smo jo po razpravah na sejah sveta za finance in občinske skupščine ter po finančnih načrtih, ki so jih bili predložili uporabniki proračunskega denarja. (Pri nekaterih postavkah /zdravstvo, organizacije itd./ se seštevek izdatkov, ki jih navajajo uporabniki proračunskega denarja, ne ujema z vsoto, predvideno v proračunu, ker so pač računali na večjo dotacijo).

JOJ, IZDATKI...

Šolstvo in otroško varstvo - 1 milijarda 166 milijonov Sdin

Za šolstvo naj bi šlo 12 odstotkov več denarja kot lani: za osnovno dejavnost 957 milijonov st. din (14 odstotkov več), za investicije 169,3 milijona st. dinarjev (toliko kot lani) in za strokovno šolstvo 40 milijonov st. dinarjev. Osnovna dejavnost - 957 milijonov st. din.

Za osnovno dejavnost šol in vrtcev naj bi zagotovili 10 odstotkov več denarja kot lani. Povečanje gre na račun novih dejavnosti in za povečanje plač Osnovni šoli »Vita Kraigherja« in »Mirana Jarca« sta odprli 3 nove oddelke. K šolam so priključili vse šolske oddelke varstva, ki so bili pri vrtcih (bilo jih je 17), odprli pa so še 15 novih šolskih varstvenih oddelkov, ki so jih lani financirali le 4 mesece, letos pa jih bo treba vse leto. Na novo so odprli tudi 7 predšolskih varstvenih oddelkov.

Sole naj bi torej dobile za osnovno dejavnost približno toliko denarja kot lani ter 8 odstotkov več denarja za povečanje plač in denar za nove oddelke. V proračunu šolstva so zajeti tudi izdatki za večerno osnovno šolo pri šoli »Vita Kraigherja«, vzgojni zavod »Janeza Levca«, Zavod za prosvetno pedagoško službo in glasbeno šolo.

Investicije: 169,3 milijona starih dinarjev

Po prvem predlogu sveta za šolstvo naj bi znašale investicije v šolstvu in otroškem varstvu 416 milijonov st. di-

nanjev, po razpravi na svetu za finance pa so to vsoto zmanjšali na 268 milijonov st. dinarjev. Denarja za investicije pa bo za približno 169 milijonov st. dinarjev, zato bodo morale nekatere investicije odpasti oziroma bo treba letos računati na manjše zneske.

V predlogu sveta za šolstvo je gradnja telovadnice v Dolu (80 milijonov st. din), popravilo sanitarij in električne napeljave na osnovni šoli »Vita Kraigherja« (35 milijonov st. din), ureditev igrišč in popravilo dimnika na osnovni šoli »Borisa Kidriča« (20 milijonov st. din), popravila na gimnaziji (30 milijonov st. dinarjev), nakup opreme za novi vrtec v Soseski 6 (30 milijonov st. din), nakup opreme in popravila v drugih vrtcih (10 milijonov st. din), začetek gradnje novega vrtca v krajevni skupnosti »Boris Kidrič« (40 milijonov st. din), pleskanje žlebov na osnovni šoli »Mirana Jarca« (10 milijonov st. din), ureditev otroških igrišč (10 milijonov st. din) in soudeležba bežigradske občine pri izdelavi načrtov za vzgojni zavod »Janeza Levca« (3 milijone st. din). Kot rečeno so ti načrti za približno 100 milijonov st. dinarjev predložili. Občinska skupščina je zato določila posebno komisijo, ki bo pregledala vse zahtevke in ugotovila, kje so potrebe najbolj nujne. Skupščina bo potlej odločila kje in koliko bomo letos investirali v šolstvu in otroškem varstvu.

Strokovno šolstvo: 40 milijonov st. dinarjev

Za strokovno šolstvo naj bi letos občinska skupščina pri-

spevala 40 milijonov st. din. Znano je, da delovne organizacije, ki bi morale financirati to šolstvo, precej neredno plačujejo določene zneske in spravljajo s tem strokovne šole v hude škrupce.

Kulturna dejavnost - 24,6 milijona Sdin

Vzdrževanje kulturnih spomenikov: 3 milijone st. dinarjev

Denar je namenjen za honorar pazniku na Navju, vzdrževanje spomenikov v Gramozni jami, avstrijske kostnice na Žalah, grobov Županičiča, Ketteja, Murna in Kristana, spomenika septembrskih žrtev, pokopališča v Stožicah, za oskrbovanje grobov NOB v Stožicah in za oskrbovanje muzeja NOB v Črnučah.

Stipendije: 2,9 milijona starih dinarjev

Občina bo stipendirala 14 dijakov in študentov. Stipendije znašajo od 18.000—24.000 st. din mesečno. Stipendije dobivajo študentje fizike in matematike, telesne vzgoje, tehnične vzgoje in učiteljskega kadra. Teh kadrov na naših šolah še vedno primanjkuje. Ljudska knjižnica Bežigrad: 8,7 milijona st. dinarjev

Od te vsote bo šlo 2,2 milijona za nakup novih knjig. Knjižnica predvideva tudi 2,1 milijona st. din dohodkov od izposojanja knjig.

Zdaj jih imajo 16.000 in vsako izposodi povprečno petkrat na leto.

Delavska univerza: 4 milijone st. dinarjev

En milijon st. dinarjev je namenjen za delno kritje

Nadalj. na 4. in 5. str.

KAJ JE TO: PRORAČUNSKI MILIJON

163 delavcev, ki dobi ob mesecu v kuverti 80.000 st. dinarjev, mora delati en mesec, da se v občinskem proračunu nabere milijon starih dinarjev. Če naj bo povečana plača odsev večje produktivnosti, potlej bi morali strokovito zasukati rokave, da bi se za skupne potrebe nabral denimo, poldrugi milijon. Ali pa bi moralo delati še 80 zaposlenih več...

Ko je denar že zbran v občinski blagajni ali točneje rečeno, ko izračunamo, koliko ga bo priteklo, potem je lahko in preprosto določiti: milijonček bo šel sem, milijonček tja, tu imamo velike potrebe, tam so nekoliko manj zahtevni. Pri delitvi občinskega denarja, se pravi, deleža, ki ga sleherni zaposleni Bežigradčan prispeva za skupne potrebe, imamo pred seboj dolge sezname želja in načrtov, na produktivnost pa takrat radi kar pozabimo: na produktivnost pri uporabi denarja.

Kajti lahko je reči in se tudi hitro odločiti: potrebujemo milijon. Vsakokrat pa je treba imeti pred očmi, da smo do milijona prišli počasi in z nemajhnim trudom; da za en milijon dela 163 delavcev.

OBČINSKI PRORAČUN 1967

Nadalj. s 3. strani

stroškov za 7. in 8. razred večerne osemletke, sicer pa za različna predavanja in seminarje.

Delavska univerza predvideva tudi 40 milijonov st. din lastnih dohodkov (prijavljena za tečajje itd.).

Časopis »Zbor občanov«: 6 milijonov st. dinarjev

Letos bo izšlo 10 številk glasila SZDL občine Bežigrad. Ena številka velja približno 740.000 st. dinarjev.

Predvideno je tudi 2,5 milijona st. dinarjev dohodkov od oglasov in naročnine.

Socialno varstvo – 151 milijonov Sdin

Socialne podpore za odrasle – 21,6 milijonov st. dinarjev

14,7 milij. st. din je predvidenih za socialne podpore tistim, ki niso zmožni dela ali so ostareli. Pomoč bo dobilo 115 oseb, povprečno po 10.700 st. din na mesec. Najvišja podpora znaša 23.000 st. din na mesec.

3 milij. st. din je namenjenih za enkratno podporo materialno huje ogroženim družinam za nabavo ozimnice.

2 milij. st. din je namenjenih za nove primere socialnih pomoči, 300.000 st. din za pomoč odpuščenih iz zapora, en milijon za nagrade prostovoljnim socialnim delavcem v krajevnih skupnostih Savsko naselje in Posavje ter 600.000 st. din za podporo družinam katerih branitelji so pri vojakih.

Oskrbnina za odrasle v domovih: 18,3 milij. st. din

15 milij. st. din je namenjenih za dopolnilo k oskrbnini 52 osebam, ki so v domovih in za 8 novih primerov. Pri-

spevek svojcev je znašal lani 15,8 milij. st. din. Oskrbnina v domovih znašajo od 31.500 do 65.000 st. din mesečno. Povprečni mesečni prispevek občine znaša 20.300 st. din.

3,3 milij. st. din je namenjenih za dopolnilo k oskrbnini za 9 defektnih oseb v zavodih in za en nov primer. Oskrbnina v teh domovih znaša 38.500 din mesečno.

Oskrbnina za mladoletnike v domovih: 27,5 milij. st. din

17,2 milij. st. din je predvidenih za dopolnilo k oskrbninam za 40 mladoletnikov v zavodih (prispevek staršev je znašal lani 8,5 milij. st. din) in za 5 novih primerov. Oskrbnina v vzgajališčih znaša od 36.500 do 70.000 st. din mesečno.

7 milij. st. din je namenjenih za dopolnilo k oskrbninam za 24 defektnih otrok v zavodih in za 3 nove primere. Oskrbnina znaša od 34.100 do 105.800 st. din na mesec.

2,2 milij. st. din je predvidenih za dopolnilo k oskrbninam za 8 otrok v dijaških in mladinskih domovih in za dva nova primera.

600.000 st. din je predvidenih za stroške posvetovanja Mladinskega sprejemališča v Ljubljani, 500.000 st. din pa za nadzidavo Mladinskega zaščitnega doma v Dornavi (dom za duševno defektne). S tem bi dobili pravico do ene postelje v tem domu.

Pomoč družini za varstvo otrok: 16,9 milijona st. din

5,3 milijona st. din je predvidenih za prispevek k oskrbnini za 97 otrok v vrtcih, za katere starši ne morejo plačati celotne oskrbnine. Povprečni prispevek znaša 4.600 st. dinarjev mesečno.

800.000 st. din je namenjenih za pomoč pri plačilu šol-

skih malic za 170 otrok (povprečno 400 st. din na mesec) in za kosilo 20 otrok (povprečno 150 st. din na dan).

1,6 milijona st. dinarjev je predvidenih za socialno pomoč materialno huje prizadetim družinam za oskrbo in šolanje otrok. Pomoč bo dobilo 16 družin, najvišja podpora znaša 20.000 st. dinarjev mesečno, povprečno pa 8.330 st. din mesečno.

9 milijonov st. dinarjev je namenjenih za prispevek k rejninam za 45 otrok in 5 novih primerov. Prispevek staršev je znašal lani 3,8 milijona st. dinarjev. Povprečni mesečni prispevek k rejnini znaša 19.500 st. dinarjev. Za izredno pomoč (za šolske potrebe) rejenkom je namenjenih 600.000 st. dinarjev, za povišanje rejnini pa 700.000 st. dinarjev, da bodo vsaj deloma uskladene z rejninami v drugih občinah.

200.000 st. dinarjev je predvidenih za kritje stroškov v dečjem in materinskem domu (3 primeri za bivanje od 14 do 21 dni).

Pomoč borcev NOV: 39,1 milijona st. dinarjev.

24,5 milijona st. dinarjev je predvidenih za izplačilo že odobrenih osebnih občinskih priznavalnin borcev. Priznavalna znaša povprečno 16.000 st. dinarjev na mesec, dobiva pa jo 144 borcev.

3 milijone st. dinarjev je predvidenih za izplačilo že odobrenih družinskih priznavalnin. Povprečno znašajo 14.000 st. dinarjev mesečno, dobiva pa jo 18 upravičencev.

3,5 milijona st. dinarjev je predvidenih za 20 novih primerov priznavalnin (povprečno 15.000 st. din mesečno).

3,5 milijona st. dinarjev je namenjenih za enkratne občinske priznavalnine za borce in člane ZB za primer bolezni, nezgode, za nabavo ozimnice itd.).

3,5 milijona st. dinarjev je predvidenih za stroške zdravljenja borcev. Za zdravljenje v zdraviliščih prispeva polovico zneska občinska skupščina, polovico pa borci sami.

100.000 st. dinarjev je predvidenih za kritje šolnin borcev (za pridobitev višje strokovne izobrazbe).

Za enkratne občinske priznavalnine koroškim borcev, ki so socialno ali zdravstveno ogroženi, je predvidenih en milijon st. dinarjev.

Kategorizacija otrok: 500.000 st. dinarjev.

Znesek je predviden za kategorizacijo 20 otrok z motnjami v duševnem in telesnem razvoju.

Zavod za socialno delo: 27 milijonov st. dinarjev.

Zavod opravlja strokovno socialno delo v občini. Letošnji proračun je povečan zaradi večjih materialnih stroškov in povečanja plač, ki so jih uskladili s plačili občinskih uslužbencev in uslužbencev drugih ljubljanskih zavodov za socialno delo.

Zdravstveno varstvo – 60,6 milijona Sdin

Zdravljenje nepremožnih: 10 milijonov st. dinarjev.

Po zakonu o zdravstvenem varstvu občanov mora občina plačati zdravljenje tistih občanov, ki niso socialno zavarovani in niso sposobni, da bi plačali račune zdravstvenim zavodom. Ta postavka se je že lani precej povečala, letos pa računajo, da bo še več takšnih primerov.

Prispevek za zavarovanje kmetov: 500.000 st. dinarjev.

Denar je namenjen za kmete, ki so socialno zavarovani. Zdravstvena preventiva: 10 milijonov st. dinarjev.

Ta postavka je precej večja kot v lanskem proračunu. Po sklepu komunalne skupnosti za socialno zavarovanje je namreč občina dolžna sofinancirati preventivno zdravstveno službo: patronažno službo, babiško službo, kontrolne preglede otrok v vrtcih in pre-

glede za izbor otrok, ki gredo na zdravstvena letovanja, laboratorijske preglede v zvezi s temi pregledi, preventivno dejavnost za nezavarovane osebe in kmečke zavarovance ter organizacijo cepljenja. Socialno zavarovanje prispeva polovico denarja, polovico pa naj bi zagotovila občina. Svet za zdravstvo je predlagal, da bi namenili za preventivno dejavnost 17 milijonov st. dinarjev, svet za finance pa je predlagal, da bi namenili 10 milijonov st. dinarjev.

Počitniška letovanja: 14 milijonov st. dinarjev.

Svet za zdravstvo je predlagal 19 milijonov st. dinarjev, svet za finance pa je to postavko znižal na 14 milijonov st. dinarjev.

Letovanje 988 otrok bo veljalo 29 milijonov st. dinarjev; od tega zneska prispeva 40 odstotkov, občina pa 60 odstotkov, kar znese 19 milijonov st. dinarjev. Oskrbi dan velja 1.670 st. dinarjev, letovanje 18 dni pa za enega otroka 30.060 st. dinarjev.

Zdravstvena prosveta: 360.000 st. dinarjev.

Denar je namenjen za zdravstvena predavanja in tečaje po programu občinskega odbora Rdečega križa.

Počitniške baze: 25,8 milijona st. dinarjev.

Od te vsote je 19 milijonov st. dinarjev predvidenih za razširitev doma v Umagu, kjer bi pridobili 30 novih ležišč. 5 milijonov st. dinarjev bi šlo za novo opremo tega doma, ki je že močno dotrajana (zlasti postelje), za ureditev kuhinje in kopalnice ter za opremo novozgrajenih prostorov. En milijon st. dinarjev je predvidenih za popravilo doma v Umagu, ker je bil lani v neurju poškodovan.

Komunalna dejavnost – 90,6 milijona Sdin

Geodetska dela in programi: 32 milijonov st. dinarjev.

Svet za urbanizem je predlagal za ta namen 85,6 milijona st. dinarjev, vendar pa

Proračunske dileme Podpore

»Socialne podpore« je postavka med izdatki v občinskem proračunu, kjer se številke, zapisane ob teh dveh besedah, ne zmanjšujejo, pač pa so iz leta v leto višje. Podporo dobijo občani, največkrat ostareli in zraven še bolni, ki se najteže prebijajo skozi življenje.

Prepričani smo, da podpore dobijo tisti, ki so jih najbolj potrebni.

Mimo postavke v proračunu za socialno varstvo, tudi občinski odbor Rdečega križa in Zveze borcev, krajevne skupnosti in Društvo upokojencev, predvidevajo v svojih proračunih manjše zneske za socialne podpore.

Prav gotovo te organizacije dobro poznajo svoje člane in še laže najdejo tiste, ki jim je najhujše, kot pa socialni delavci v občinskem merilu.

Morda si včasih celo podajajo kljuko na vratih.

Za to-le gre: ob socialnih podporah iz različnih virov lahko kdo hudo prizadet ostane ob strani, pri kom drugem pa kar večkrat potrkajo na vrata.

Proračunske dileme

MILIJARDA IN MILIJON

Šolstvo v naši občini naj bi letos dobilo milijardo starih dinarjev. V proračunu pa je najti tudi milijon dinarjev za večerno osemletko.

Družbena skupnost prispeva nekaj denarja tudi za tiste, ki so željni znanja, pa niso imeli možnosti, da bi se useli v šolske klopi ali pa so šolo — verjetno iz upravičenih razlogov — predčasno zapustili.

Vojna vihra in veliki socialni premiki, pa tudi zapostavljanje šolstva, so pač terjali svoj davek.

Denar za izobraževanje ni vržen proč. Milijarda, ki jo vložimo danes, se bo obrestovala čez deset ali 15 let. Brezplačno šolanje, ki ga državljanom zagotavlja družba, mora roditi sadove.

Ali bo ta milijarda zagotovilo, da čez deset let ali še prej, ne bomo več potrebovali večerne osemletke?

so se potlej omejili le na najbolj nujne stvari oziroma na načrte, ki so že izdelani in jih je treba plačati.

Za ureditveni načrt Črnuč bo treba plačati še 9 milijonov st. dinarjev, za zaziadalni načrt Gmajne še 329.000 st. dinarjev, za zaziadalni načrt stanovanjske soseske južno od železnice na Črnučah še 144 tisoč st. dinarjev, za urbanistično dokumentacijo za Sosesko 3 pa 4,6 milijona st. dinarjev.

Denar bi rabili še za zaziadalni načrt centra Bežigrada, Soseske 7 in 8 ter Črnuč, za načrte za podvoz na Parmovi cesti, za predel severno od Vilharjeve ceste in nekatere druge načrte. Za vse torej ne bo denarja in svet za urbanizem se bo moral odločiti, kateri načrti bodo letos le prišli na vrsto.

Nadzor gradenj: 550.000 st. dinarjev.

Denar je namenjen za gradbeno nadzorstvo pri tistih objektih, kjer je investitor občinska skupščina.

Gradnja vodovoda Sentjakob — Podgorica: 50 milijonov st. dinarjev.

Občinska skupščina naj bi letos za nadaljevanje gradnje vodovoda prispevala 50 milijonov st. dinarjev. Precej denarja zberejo tudi prebivalci s prostovoljnimi prispevki oziroma s plačilom za priključke.

Vzdrževanje parkov in nasadov: 8 milijonov st. dinarjev.

Mestni svet vzdržuje parke in nasade mestnega pomena za Bežigradom druge zelenice, ki jih proračun mestnega sveta ne zajema, pa naj bi vzdrževali z denarjem iz občinskega proračuna.

Občinska uprava – 201 milijon Sdin

Proračun za občinsko upravo je nižji kot lani ker se je nekaj služb združilo za vso Ljubljano, te službe pa financira mestni svet.

Finančni načrt uprave: 171 milij. st. din

Največ denarja gre za osebne dohodke uslužbencev občine ter za materialne izdatke.

Ob koncu preteklega leta je imela občinska uprava še 65 zaposlenih ali 26 manj kot na začetku leta 1966. Od zaposlenih jih ima 13,8% visoko izobrazbo, 16,9% višjo izobrazbo, 33,9% srednjo in

27,7% nižjo izobrazbo, 7,1% pa je tehničnega osebja. Povprečni zaslužek v preteklem letu je znašal 102.765 st. dinarjev mesečno na enega zaposlenega (všteti so tudi osebe, ki so plačile prispevek za oboroženo službo, plačilo nadurne in nozarji, plačilo nadurne in sečne nagrade). Povprečni zaslužki v egospodarskih organizacijah za Bežigradom, znašali lani 104.708 st. dinarjev mesečno na enega zaposlenega.

V proračunu je predviden še 5 milij. st. dinarjev prejemke voljenih oseb in 1 milij. st. din za stroške danj skupščine in svetov. Obstoječa obseva 700.000 st. din za stroške stoljubja, 700.000 st. din za bene objave, 400.000 st. din za potne stroške in 2 milij. st. din za posebne namene.

V proračunu uprave je predviden 90.000 st. dinarjev za stroške obseva skupščinskih volitev, s spomladi letos. Za stroške uvedbi prispevka za uporabnost mestnega zemljišča, je predvidenih 7 milij. st. dinarjev, ker je skupščina sklenila, da ti stroški ne bodo bremenili zbrane denarja od prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Za tehnične šave v službi milice je predvidenih 5,2 milij. st. dinarjev.

Financiranje skupnosti mestnih potreb – 451 milijonov Sdin

Kako so letos urejeni finančni odnosi med občino in mestnim svetom, pojasnimo v posebnem sestavljenem objavljamo pa tudi proračun mestnega sveta.

Dotacije krajevnim skupnostim – 36 milijonov Sdin

Krajevne skupnosti predvidevajo 21 milij. st. dinarjev za osebne dohodke, 7 milij. st. dinarjev za materialne datke, 2 milij. st. dinarjev za posebne namene, obseva pa za sestanke, prireditve in 2,5 milij. st. dinarjev za vilno zaščito ter 10 milij. st. dinarjev za gradnjo center v krajevni skupnosti Stadion.

Krajevnih skupnosti je mestnem in 6 na posebnem skem področju. Krajevne skupnosti skrbijo za socialno ogrožene občane, sodelujejo z otroško varstvenimi ustanovami, vodijo družbene tečajne ter civilno zaščito, skrbijo za komunalno ureditev itd.

Dotacije družbeno političnim organizacijam in društvom 68,5 milijona Sdin

Občinski odbor SZDL predvideva 13 milij. st. din za osebne dohodke, 2,2 milij. st. din za materialne izdatke in milijon za funkcionalne izdatke (posvetovanja, seminarji) in en milijon za izdatke ob skupščinskih letnih spomladi letos.

Dohodkov ne predvidevajo občinski odbori, odvajajo pa publikemu odboru.

Občinski komite Zveze borcev: 3,1 milij. st. din

Občinski komite ZMS predvideva 4,2 milij. st. din za izdatke za osebne dohodke, 2,3 milij. st. din, za materialne izdatke 876.000 st. din za funkcionalne izdatke 1,2 milij. st. din (posvetovanja, seminarji, družbena javnost mladine na terenu).

Predvidevajo 100.000 st. din dohodkov od članarine.

Občinski odbor Zveze borcev NOV: 7,5 milij. st. din

Občinski odbor ZZZ predvideva 9,6 milij. st. din za izdatke. Za osebne dohodke naj bi šlo 5,3 milij. st. din za materialne izdatke 1,2 milijona st. din, za funkcionalne izdatke 1,2 milij. st. din (posvetovanja, seminarji, družbena javnost mladine, obisk par-tizanskih krajev, proslave, predavanja).

biški bolnih članov), 130.000 st. din za zgodovinsko in muzejsko dejavnost, 319.000 za pomeniško dejavnost, 445.000 st. din za komemoracije, 152.000 st. din za dejavnost Zveze vojskih vojnih invalidov, 770.000 st. din za Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev, 240.000 st. din za sekcijo internancev in 56.500 st. din za sekcijo vojnih ujetnikov. Računajo na 436.000 st. din lastnih dohodkov.

Občinska zveza Društev prijateljev mladine: 1,3 milij. st. din

Občinska zveza DPM je predvidevala 2,5 milij. st. din dohodkov, od tega en milijon za osebne dohodke, 416.000 st. din za materialne izdatke in 90.000 st. din za funkcionalne izdatke (posvetovanja, seminarji, prireditve, promocije, dotacije varstvenim ustanovam in šolam ob praznikih).

Občinski odbor Rdečega križa: 972.000 st. din

Občinski odbor RK je predvideval 2,6 milij. st. din dohodkov od občinske skupščine. Računajo na 2,2 milij. st. din za zadnja leta dohodkov (1,2 milij. st. din od članarine, 100.000 st. din za krvodajalstvo in 500.000 st. din od svečnega zdravstva).

Med izdatki je predvidenih 7 milij. st. din za osebne dohodke, za delo komisij 1,4 milij. st. din (zdravstvena, krvodajalska in socialna komisija — predavanja, filmi, knjižni prve pomoči, socialno delo v okviru prve pomoči, spremljanje otrok v zdravstveni inštituciji letovanja Debeli peč, kamor naj bi šlo 5 socialno ogroženih otrok, na zdravniško pa dva.)

Društvo upokoencev: 400.000 st. din

Društvo upokoencev predvideva 3,4 milijona st. dinarjev — lastnih sredstev (članarina in posmrtnina). Med izdatki gre največ denarja za članarino, 500.000 st. din pa predvidevajo za zimsko počitniško članom.

Občinska zveza za telesno kulturo: 28 milij. st. din

Povečanje proračuna gre na širšo dejavnost osnovnih organizacij, za vzdrževanje objektov (zadnja tri leta to ni bilo denarja) in za novo organizacijo — atletskega kluba Olimpia.

Osnovne organizacije, društva in klubi, naj bi dobili približno 18 milijonov st. din, za osebne dohodke ter za izdatke za trenerje in vodnike naj bi šlo 5,4 milij. st. dinarjev, za funkcionalne izdatke občinske zveze (občinska, občinska in mestna tekmovanja ter izpopolnjevanje prostovoljnih kadrov) je predvidenih 2,2 milij. st. din, za vzdrževanje objektov pa 2,5 milij. st. dinarjev.

Za Bežigradom je 13 društev in klubov: 5 TVD Partizanski odbor z devetimi skupinami, p'ansko društvo, društvo športnih društev, košarkarski in atletske klub. Aktivnih članov je 2.246. Občinska zveza občasno nagradi 42 trenerjev in vodnikov, ki redno delujejo v osnovnih organizacijah.

Občinski svet zveze kulturno-prosvetnih organizacij: 7,2 milij. st. din

Občinski svet je predvidel proračun v višini 15 milij. st. din. Med izdatki je predvidenih 5 milijonov st. din za občinski svet, od tega 2,8 milij. st. din za osebne dohodke, 1,7 milij. st. din za funkcionalne izdatke (seje, seminarji, akcije in proslave, predavanja in literarni večeri), društva pa naj bi dobila 1,7 milijonov st. din. Društva Posavje, Savlje-Kleče, Bežigrad, Dol, Bežigrad) rabijo denar za dejavnost (dramske,

filmske in godbene sekcije, knjižnice itd.) in precej za vzdrževanje prostorov. Ze tri leta dobivajo enako dotacijo in dejavnost je precej zastala.

Turistično društvo Bežigrad: 1,6 milij. st. din

Občinska skupščina je sklenila, naj dobi turistično društvo 30% turistične takse, ki se bo nabrala od nočitev turistov za Bežigradom (70% gre v mestni sklad za napredel turizma).

V proračunu turističnega društva je predvidenih 1,7 milij. st. din za osebne dohodke in 2,6 milij. st. din za funkcionalne izdatke (seminarji, opeševalna akcija, reklamne table in smerokazi, organizacija turističnega biroja, udeležba na sejmah in razstavah itd.).

Zveza slepih: 680.000 st. din

Za Zvezo slepih prispevajo vse ljubljanske občine.

Zveza gluhih: 540.000 st. din

Za zv-zo gluhih prispevajo vse ljubljanske občine.

Občinska gasilska zveza: 6 milij. st. din

Za osebne dohodke predvidevajo 192.000 st. dinarjev, za vzdrževanje gasilskih domov en milijon st. dinarjev, za dotacije gasilskim društvom 900.000 st. dinarjev, za nov avtomobil 4,2 milij. st. dinarjev itd.

Negospodarske investicije in anuitete — 281,9 milijona Sdin

Prispevek za bolnico: 82,6 milij. st. din

Za gradnjo nove ljubljanske bolnišnice prispevajo vse slovenske občine. Letošnji delež bežigradske občine znaša 82,6 milij. st. din.

Stanovanja borcev: 60 milij. st. din

Na stanovanja čaka še 18 borcev. Občinska skupščina bo skušala čimprej preskrbeti stanovanja še tem borcem in letos je za ta namen predvidenih v občinskem proračunu 60 milij. st. dinarjev.

Prispevek za komunalno ureditev zemljišč: 28 milij. st. din

Občinska skupščina je na eni od lanskih sej sklenila, da bori, ki bodo dobili parcele za gradnjo individualnih hiš v Podborštu na Črnučah, ne bodo plačali komunalnega prispevka v celoti. Denar za to razliko bo zagotovila občinska skupščina, v proračunu je 28 milij. st. dinarjev.

Na zadnji seji občinske skupščine so sestavili odbor, ki bo skupaj z občinskim odborom ZVB NOV pregledala seznam borcev, ki še čakajo na stanovanja oziroma na parcele za gradnjo hiš, da bodo stanovanj oziroma ugodnosti pri komunalnem prispevku deležni res najbolj potrebni.

Anuitete za Zdravstveni dom: 52,5 milij. st. din

Znesek predstavlja anuitete, ki jih je letos treba plačati.

Anuitete za šole: 10 milij. st. din

Znesek predstavlja anuitete, ki jih je letos treba plačati.

Ostale anuitete: 48,8 milij. st. din

Tu so zajete anuitete za ceste, domove krajevnih skupnosti in šole; gre večinoma za zadnje odplačilo.

Gospodarski posegi — 76,6 milijona Sdin

Vzdrževanje cest: 50 milijonov st. din

Postavka za vzdrževanje cest je precej znižana v primerjavi s predlogom sveta za komunalne zadeve. Denar bo šel za vzdrževanje makadamskih cest (12,5 km) in asfaltnih cest in ulic (29,8 km). Vzdrževanje ene kilometra ceste velja približno 650.000 st. din na leto. Denar je namenjen tudi za krajevne

skupnosti, ki vzdržujejo 25 km cest ter za vzdrževanje železniških prehodov, kjer mora po novem tudi občina prispevati svoj delež, za čiščenje snega, kjer je to delo po odloku mestnega sveta dolžna opraviti občina itd. Potrebno pa bi bilo še zagotoviti denar za položite novega asfaltnege tepiha na avtobusnem postajališču pri Gospodarskem razstavišču, ker je močno poškodovano vozišče že nevarno za promet ter za ureditev hodnika od Trstenjakove ulice do ulice Bežigrad vzdolž Titove ceste.

Premija za mleko: 24 milij. st. din

Premijo za mleko prispevata tudi federacija in republika, toda le pod pogojem, če tudi občina prispeva svoj delež. Za vsak liter porabljenega mleka prispeva občina 10 st. dinarjev.

Zdravstvena zaščita živali: 400.000 st. din

Denar je namenjen za veterinarsko sanitarno kontrolo proizvodnje in prometa z živali ter za veterinarsko higiensko službo.

Poljedelstvo: 300.000 st. din

Denar je — po zakonu o varstvu rastlin — namenjen za zaščito rastlin: za zatiranje rastlinskih boleznih in škodljivcev ter za analize vzorcev, semen in umetnih gnojil.

Vozovnice dijakom: 429.000 st. din

Za 26 dijakov, ki se vozijo iz Dola, Sentjakeba in drugih zaselkov, prispeva občina od 800 do 2.600 st. dinarjev na mesec.

Casopis »Občana«: 580.000 st. din

Casopis »Občana«, ki obravnava vprašanja samoupravljanja v občinah, financirajo vse slovenske občine. Glede na narodni dohodek odpade na občino Bežigrad 580.000 st. dinarjev prispevka.

Prispevek Vodni skupnosti: 860.000 st. din

Prispevek je namenjen za vzdrževanje in financiranje melioracijskih in vodno gospodarskih objektov.

Rezervni sklad — 21,9 milijona Sdin

Obvezni rezervni sklad predstavlja 1% od vseh dohodkov; odstet je le presežek dohodkov po lanskem proračunu in delež, ki je namenjen za financiranje skupnih mestnih potreb.

Gospodarske investicije (anuitete) — 3,2 milijona Sdin

Tu so zajete anuitete za Rekreativski center na Ježici v višini 3,2 milijona st. dinarjev.

Proračunska rezerva — 163,8 milijona Sdin

Proračunska rezerva je namenjena za izdatke, ki so bili v proračunu predloženi planirani oziroma za nepredvidene izdatke.

IZDATKI, KI NISO ZAJETI V LETOŠNJEM PRORAČUNU

Mestni svet bo letos financiral še predvojaško vzgojo, vzdrževanje snage, javne razsvetljave in parkov ter sanitarno inšpekcijo. Izdatki, za te dejavnosti so bili zajeti v lanskem občinskem proračunu in torej letos odpadejo.

V lanskem proračunu so bili še izdatki za gradnjo kolektorja ob Titovi cesti, za zamenjavo osebniš izkaznic, za fluorografiranje, prispevek za plače miličnikov in za stanovanja miličnikov ter prispevek Planinskemu društvu Črnuče za gradnjo doma na Mali planini. Ti izredni izdatki za dejavnosti, ki jih letos financira mestni svet, so znesli v lanskem proračunu 138,3 milij. st. dinarjev.

Družbeno-politična ureditev Ljubljane

PREDLOGI SO TU

Dolgo pričakovani predlog za prihodnje družbeno-politično ureditev Ljubljane je torej v javni razpravi.

Kot je znano, je statutarna komisija, ki je preučevala probleme iz najrazličnejših pogledov več ko 9 mesecev (pri preučevanju, analiziranju, ugotavljanju in izdelavi predlogov je sodelovalo preko 300 znanih družbeno-političnih delavcev in strokovnjakov), izdelala za javno razpravo štiri predloge, to je štiri variante. Po prvi naj bi bilo mesto kot samoupravna skupnost in ob njej še pet občin. To bi bilo v glavnem sedanje stanje. Po drugi varianti bi združili vseh dosedanjih pet občin v eno občino. Po tretji varianti bi dosedanjih 5 občin združili v eno občino in to samo za mestno območje, od katerega bi ločili vso širšo okolico. Po četrti varianti pa bi obstajalo pet občin in mesto kot družbeno-politična skupnost, ki si dele funkcije temeljne družbeno-politične skupnosti, to je občine.

Prva varianta je v večini primerov propadla brez posebne razprave, kajti če ne bi bilo obstoječe stanje slabo, bi prav gotovo sploh ne prišlo niti do kritik v preteklosti — včasih zelo hudih — in ostrih spopadov, kadar je šlo za finančna vprašanja, niti ne bi prišlo do statutarne komisije in izdelave novih predlogov. Torej je slabo obstoječe stanje narekovalo novo rešitev. Tudi tretja varianta, ožje mesto brez okolice, je bila nesprijemljiva za večino Ljubljančanov, saj je na svetu malo mest brez širše okolice in zakaj bi potem bila Ljubljana izjema. V poštev sta torej prišli v javni razpravi druga in četrta varianta. Združitev sedanjih pet občin v eno ali pet občin in mesto kot družbeno-politična skupnost, ki se dele funkcije občine. Torej nekako sedanjih pet občin in šesta, če bi gledali s starimi očmi. Toda pri četrti varianti gre za bistveno kakovostno razliko.

Najprej o drugi varianti. Po tem predlogu bi se zdru-

žilo sedanjih pet občin v eno mestno občino. V Ljubljani bi bila ena občinska skupščina z dvema ali morda več zbori, pa s sveti kot politično izvršilnimi organi in ustreznimi komisijami. Sedanji mestni svet bi prenehal delovati. Seveda pa bi v skupni mestni občini delovale krajevne skupnosti, ki jih je na sedanjem območju petih ljubljanskih občin 79. V tem primeru bi morale krajevne skupnosti prevzeti več nalog, ki jih imajo sedaj občinske skupščine. Ena sama občinska skupščina za Ljubljano bi imela torej isti status kot ga imajo vse občinske skupščine po zvezni in republiški ustavi, Ljubljančanom, ki se ogrevajo za to rešitev (resnici na ljubo moramo povedati, da ni majhno število Ljubljančanov, ki žele takšno ureditev), se zdi ta rešitev najpreprostejša. Z njo bi bile, baje, urejene vse sporne zadeve tako mesta kot celote in sedanjih občin. Končane bi bile težave pri delitvi nalog, pristojnosti, odgovornosti in sredstev med petimi skupščinami in mestnim svetom. Morda bi bilo res, da bi bile pristojnosti in odgovornosti urejene bolj enostavno, ker bi bile osredotočene na enem samem mestu.

Toda skrbna analiza tega predloga ob sedanjih družbenih razmerjih v mestu je pokazala, da bi taka odločitev pomenila za Ljubljano nazadovanje v razvoju, ki ga je Ljubljana že dosegla. Delovne ene občinske skupščine za vse mesto bi bilo usmerjeno k najvažnejši osrednji problematiki mesta. Samo en predstaviteljski organ s funkcijo odločati in samoupravljanja na območju vsega mesta, bi urajal predvsem tiste zadeve, ki bi mu jih nalagali predpisi republike in federacije. Prav gotovo pa bi bili zanemarjeni tisti problemi, za katere so neposredno zainteresirani občani, ki živijo v posameznih mestnih predelih. To bi utegnilo odpreti nova protislovja in nove težave v razmerjih med osrednjimi in zunanjimi predeli mesta, zlasti pa med mestno skupščino in krajevnimi skupnostmi. Če smo doslej vsa leta ugotavljali, da ima Ljubljana pet občin in hkrati pet mestnih središč, da pa so zanemarjene skupne mestne zadeve, bi se v dohodnem času kaj lahko zgodilo, da bi zanemarili pet središč in okolico in skrbeli samo za izrazito mestne zadeve. Vedno je nekaj prav, nekaj narobe.

Visoka šola za politične vede je v pripravah za izdelavo statuta skrbno pregledala — po določenih vprašanjih in obrazcih — delovanje vseh 79 krajevnih skupnosti v Ljubljani. Analiza je ugotovila, da so krajevne skupnosti do sedaj ukvarjale zgolj s komunalnimi problemi in da kot take niso zmogljive v primeru, da bi imeli v Ljubljani eno mesto — eno občino, prevzeta od sedanjih občin del družbene samouprave. V to se bodo šele razvile. Neprilavljene na novo organizacijo, bi se krajevne skupnosti obdale s številno birokracijo, da bi nekako zapolnile vrzel, ki bi nedvomno nastala zaradi odprave občin. Na dani je namreč, da bi ena sama občina na teritoriju mesta in okolice ne mogla opravljati vseh nalog po ustavi, po zvezni in republiških predpisih, ki jih sedaj opravljajo pet občin. Če bi to poskušale krajevne skupnosti, bi to odprlo vrsto novih problemov in silno povečalo stroške.

Četrta možnost za ureditev komunalne samouprave v Ljubljani je: pet občin in mesto kot družbeno politične skupnosti. Pri taki ureditvi bi mesto dobilo status družbeno-politične skupnosti, ki bi si delilo pristojnosti za občini v mestu. Mestna skupščina bi določala enotno politiko gospodarskega in družbenega razvoja in opravljanje vse druge funkcije skupnega pomena za enoten in skladen razvoj mesta kot celote. Kar je izredno pomembno, mestna skupščina bi sprejemala normativne akte za celotno območje dosedanjih petih občin in opravljala druge naloge, ki bi jih določil mestni statut. Občinskimi skupščinami bi ostale predvsem pristojnosti samoupravnega značaja, oblastno ukrepanje pa v tistih zadevah, ki jih je mogoče zaradi specifičnosti bolje opravljati v okviru občine. To je pa tisto, nad čemer mnogi zmagujejo z glavo in se upirajo takšni ureditvi. Pravijo, da bi bila kršena s tem ustava, kajti občini bi bile odvzete temeljne funkcije.

Zagovorniki četrte variante pa trdijo, da bi bil na nivoju občin narejen kakovostni premik s tem, da bi bile občinske skupščine razbremenjene mnogih nalog oblastnega značaja, s čimer bi se laže in bolje posvetile nadaljnemu razvoju samoupravnih razmerij v občini, poglobljenemu delu pri obravnavi notranjih samoupravnih razmerij, prepisom delovnih organizacij, spremljanju in usmerjanju pogajanj v vsem družbenem in gospodarskem življenju občine, poglobljanju družbenega nadzorstva in razvoju družbenega standarda občanov. Ta predlog omogoča naraven razvoj komunalnega sistema in postopno rast v novo kvaliteto. To je zlasti pomembno sedaj, ko je lahko usoden vsak zastoj ali nepravilen organizacijski ukrep, saj smo sredi naporov za izvedbo družbene in gospodarske reforme.

LOJZE JAKOPIČ

Proračunske dileme

40 : 3000

Letos je prvokrat v »proračunski zgodovini« predvideno, da bi telesna vzgoja dobila več denarja, kot pa občina plačuje za mladoletne prestopnike v zavodih. Za 40 mladoletnikov, ki so iz kakršnihkoli razlogov že zavili na kriva pota, bo plačala občina letos 17 milijonov Sdinarjev, krepak delež pa prispevajo še starši. Tej številki se je lani približal proračun občinske zveze za telesno kulturo, ki združuje približno 3.000 mladih ljudi, prejšnja leta pa je bila razlika — v škodo telesne vzgoje — zelo občutna.

Telesna vzgoja je močan člen v verigi družbenih prizadevanj, da število mladoletnih prestopnikov vsaj ne bi skokovito naraščalo, če že ne nazaduje.

Z denarjem, ki ga porabijo telesno vzgojna društva »Partizana«, športniki, taborniki in planinci v naši občini, seveda ni mogoče zapreti vrat vzgojnih poboljševalnic; toda da si jih vsaj pripreti.

KOLIKO OBČIN?

Nadalj. s 1. strani

O prvi varianti (da bi imele občine in mestni svet doslej) so v razpravi menili, da takšne ureditve v Ljubljani pravzaprav ni več, saj praksa uveljavlja četrto varianto.

O II. varianti (združitev občin) so menili, da poenostavlja stvari, ker zanika mnoge rezultate dosedanje komunalne ureditve in ne dopušča, da bi se razvijale naprej.

O III. varianti (združitev mestnega področja dosedanjih občin v eno občino) pa so poudarili, da je neživiljenska, ker na silo ločuje okolico od mesta.

Največ je bilo seveda govora o četrti varianti. Menili so, da je treba natančno določiti pristojnosti med občini in mestno skupščino in ne hiteti pri odločitvah. Statut naj bi zagotavljal, da mestna skupščina ne bi prevzela vloge nekdanjega okraja ali pa bi si prisvojila preveč pristojnosti, skupščinam pa prepuščala le tiste, ki bi občinsko skupščino spremenile v debaten klub ali nadzorni organ za delovne organizacije.

Naposled je bilo v razpravi še rečeno, da nas razprave komunalni ureditvi Ljubljane ne bi smele odtegniti od drugih aktualnih problemov.

Proračun mestnega sveta Ljubljane

Skupne mestne zadeve

- Dohodkov 4 milijarde in pol, izdatkov pa seveda ravno toliko

(niso poceni)

Proračun mestnega sveta naj bi imel letos 4 milijarde 448 milijonov st. dinarjev dohodkov. Za financiranje skupnih mestnih potreb gre 85% tipičnih mestnih dohodkov: sodnih taks, upravnih taks, občinskega davka od prometa blaga na drobno v trgovini, od prometa z alkoholnimi pijačami v trgovini in od prometa z alko-

holnimi pijačami v gostinstvu. Predvidevajo, da se bo letos nabralo v občinskih proračunih 5,2 milijarde dinarjev iz omenjenih virov. Kot rečeno — 85% od te vsote združuje občine za financiranje skupnih mestnih zadev in medobčinskih služb in to zneske 4 milijarde 448 milijonov st. dinarjev.

šajo 899 milijonov st. dinarjev ali 20% vsega proračunskega denarja.

Med izdatki za urbanizem je analiza o prometnem sistemu v Ljubljani (15 milij. st. dinarjev) ter druge študije in projekti (13 milij. st. dinarjev).

Med izdatki za komunalno dejavnost je najvišja postavka vzdrževanje javne razsvetljave in tokovina (280 milij. st. din). Denar je namenjen še za vzdrževanje snage (208 milij. st. din), nego parkovnih gozdov (70 milij. st. din), vzdrževanje zelenih površin (70 milij. st. dinarjev), za zimsko službo (60 milij. st. din), cestno prometno signalizacijo (60 milij. st. din), vzdrževanje semaforjev (30 milij. st. din), mestno prometno službo (24 milij. st. din), Zoološki vrt (23 milij. st. din), itd.

Delo državnih organov

Za delo mestnega sveta ter mestnih in medobčinskih služb, je predvidena v proračunu 1 milijarda in 277 milijonov st. dinarjev ali 28% vsega proračunskega denarja.

Za delo mestnega sveta je predvidenih 138 milijonov st. dinarjev: za redno dejavnost uprave 80 milij. st. dinarjev, za nadomestilo voljenim osebam 25 milij. st. din, potlej pa še za seje mestnega sveta, odborov in komisij, za medmestne zveze itd.

Mestne in medobčinske službe naj bi dobile milijardo in 136 milijonov st. dinarjev. Sem spadajo: uprava za narodno obrambo (137 milij. st. din), uprava za notranje zadeve (159 milij. st. din), Poklicna gasilska brigada (149 milij. st. din), Zavod za izmero in kataster zemljišč (37 milij. st. din), Zavod za analize in cene (38 milij. st. din), občinski sodišči I. in II. (323 milij. st. din), javno tožilstvo (37

milij. st. din), javno pravobranilstvo (14 milij. st. din), uprava inšpekcijskih služb (146 milij. st. din) in sodniki za prekrške (91 milij. st. dinarjev).

Družbeno-politične organizacije

Predvidenih je 34 milij. st. dinarjev in sicer za mestni odbor SZDL 20 milij. st. din, za mestni komite Zveze mladine 11,5 milij. st. din ter 2,5 milijona st. din za organizacijo štafete mladosti.

Negospodarske investicije

Za negospodarske investicije (v glavnem gre za anuitete) je predvidenih 727 milij. st. dinarjev ali 6% vsega proračunskega denarja. Za anuitete iz posojil za gradnjo in opremo športne dvorane v Tivoliju in drugih športnih objektov (umetno drsalnišče, športni park Kodeljevo in Rudnik, kopališče Kolezija, skakalnica v Šiški, hipodrom na Ježici in športni park na Viču), bo treba letos plačati 473 milijonov st. dinarjev. Za 83 milijonov st. dinarjev je še neporavnanih obveznosti iz investicij za objekte mestnega pomena, ki jih je kreditiral mestni sklad za komunalno gradnjo (športna dvorana, Rotovž, zbirni kanali itd.).

Za rezervni sklad je predvidenih 47 milijonov st. dinarjev, za poravnavo obveznosti iz preteklih let 47 milij. st. din, za tekočo proračunsko rezervo 28 milij. st. din ter za prispevek za Skopje 40 milijonov st. dinarjev.

Koliko novih asfaltiranih ulic bo letos za Bežigradom?

Zavozlane komunalije

Ponavadi smo v »proračunski« številkah našega časopisa zapisali tudi: letos bodo za Bežigradom asfaltirali to in to ulico, postavili bodo toliko novih svetilk, uredili oni park in tam položili novo kanalizacijo. Letos ni tako; karkoli bi zapisali, bi morali verjetno že v naslednji številki popraviti. Spremembe pri financiranju gradnje komunalnih naprav so povzročile, da za zdaj še ni trdnih načrtov letošnjih gradenj.

Pri gradnji komunalnih naprav smo se že kar navadili, da razpolagamo s — tujim denarjem. Letos naj bi bilo bistveno drugače.

Računajo, da se bo za Bežigradom nabralo približno 120 milijonov starih dinarjev prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Uporabiti ga bo mogoče le tam, kjer bo zbran.

Prispevki investitorjev so majhni, namenjeni pa so le za pripravo zemljišča (odstranitev objektov, izdelava zazidalnega načrta itd.).

Bančnih kreditov ne bo. V cestnem skladu naj bi se

Prvo polletje na bežigrajskih šolah

Slabih ocen je več kot lani

Prvo polletje na bežigrajskih osnovnih šolah je tri četrtine učencev, ali natančneje 77%, zaključilo brez slabe ocene. Uspeh je sicer za 3% slabši kot lani v prvem polletju.

Med učenci z negativnimi ocenami je skoraj polovica takih, ki imajo po eno nezadostno oceno in se jim nudi priložnost, da bodo ob koncu leta izdelali razred. Sicer tudi po 39. čl. Zakona o osnovnih šolah izdelajo, če imajo — po ugotovitvi učiteljskega zbora — eno negativno oceno, ki so jo drugo leto sposobni popraviti in slediti pouku.

Nekatere šole, ki imajo posebne učilnice, kot »Mirana Jarca«, »Danile Kumar« in »Maksa Pečarja«, so pri več predmetih prešle na kabinetni pouk. Ta pouk imajo v posebnih učilnicah, ki so opremljene za določen predmet. Kabinetni pouk imajo pri kemiji, fiziki, biologiji, gospodinjstvu, tehnični vzgoji in drugod.

Šole so imele tudi dopolnilni pouk, predvsem za angleščino in slovenščino. Ta pouk je znatno pomagal učencem, ki so imeli lani v teh predmetih negativno oceno ali pa so bili sicer šibki.

Na šolah je imelo važno vlogo tudi šolsko varstvo (celodnevno bivanje v šoli), ki so ga organizirali in razširili tako, da imajo sedaj na osnovni šoli »Vita Kraigherja« 8 oddelkov, »Mirana Jarca« 8, »Borisa Kidriča« 6, »Danile Kumar« 5, »Maksa Pečarja« 4 in na osnovni šoli Ježica 2 oddelka.

Vzgojno varstvo je po zadnjem vodstvu šol pomagalo utrjevati delovne navade, navajati učence na red in disciplino pri opravljanju domačih nalog, dosegali so vzgojne uspehe pri vzgojno zanemarnih učencih in nudili pomoč pri učenju in razvedrilu.

Poleg teh dejavnosti so po šolah dokaj razviti interesni krožki: foto, modelarski, šahovski, dramski, športni in drugi. Ti krožki razvijajo posebne sposobnosti nekaterih nadarjenih učencev. Učijo

se tudi nastopanja na javnih proslavah kot so za 29. november, 22. december in drugih. Samostojno pripravljajo tudi nastope za dedka mrza.

Kot zelo uspešno se je izkazalo sodelovanje šol s starši na razrednih in šolskih roditeljskih sestankih ali pa na govorilnih urah, ki so jih uvedli na šolah tedensko ali 14-dnevno. Sodelovanja šol s starši je zadosti, da se starši lahko vsak hip prepričajo o uspehu in vedenju svojih otrok v šoli, saj se teh sestankov udeležuje večina staršev.

Učeniški knjig v glavnem ne primanjkuje; na nekaterih šolah jih tudi za vse leto izposojajo učencem, bodisi, ker se knjig več ne dobi ali pa so učenci socialno šibkejši in jih težko kupijo. Te knjige zberejo vsako leto na koncu leta, ko jih učenci darujejo šoli. Ena od šol je zbrala 3.500 knjig za posojanje dijakom.

Vse kaže, da se razmere v šolstvu stabilizirajo; tudi nove šole v novih šolskih okoliših ustvarjajo tradicijo in red, saj se tudi število nepravičenih zamud po šolah manjša.

Ker primanjkuje nekaj učiteljev za matematiko, tehnično vzgojo in telesno vzgojo, pouk šepa in si šole pomagajo s študenti teh strok. Če je pomanjkljiva telesna vzgoja na šolah, dodaja svoj delež še telesna vzgoja pri Partizanu.

Ta društva si izposojajo telovadnice za vadbo mladine. Brez telovadnice je edino še šola v Dolu, za katero pa delajo potrebne gradbene načrte.

Da bi dobili še potrebne učitelje, stipendira občina 3 študente, ki študirajo matematiko in tri za telesno vzgojo. Ugotovili pa bodo še, kje so vrzeli in stipendirali potrebne kadre.

Nadzor nad pedagoškim delom v šolah so v redu opravljali direktorji in osebje Zavoda za prosvetno pedagoško službo, ki so v polletju obiskali vse šole in ocenili njihovo delo.

I. D.

Izdatki	V milijonih S din		
	Porabljeno 1966	Predlog za 1967	Delež v proračunu v %
Izobraževanje in vzgoja	15,8	16,9	0,4 %
Znanstveno in kulturno prosvetna dejavnost	1.116,6	1.281,1	28,8 %
Zdravstveno varstvo	30,6	31,6	0,7 %
Urbanizem in komunalna dejavnost	805,7	899,0	20,2 %
Delo državnih organov	1.138,7	1.277,1	28,7 %
Družbeno-politične organizacije	6,0	34,5	0,8 %
Negospodarske investicije (anuitete)	615,5	727,0	16,3 %
Rezervni sklad	7,7	65,2	1,5 %
Obveznosti iz preteklih let	49,9	47,7	1,1 %
Tekoča proračunska rezerva	11,1	28,2	0,6 %
Prispevek za Skopje	—	40,0	0,9 %
Skupaj:	3.798,1	4.448,8	100 %

Poleg zadev, ki so skupnega mestnega pomena, bodo letos iz proračuna mestnega sveta financirali tudi nekatere zadeve, ki so jih lani še financirale občine. Med temi so: vzdrževanje zelenih površin, vzdrževanje javne snage, zimska služba, cestno prometna signalizacija, javna razsvetljava in vzdrževanje semaforjev ter medobčinski službi: uprava inšpekcijskih služb in sodnik za prekrške.

Pri izdatkih za izobraževanje in vzgojo je predvidenih 16,9 milijonov st. din za vzgojno posvetovalnico.

Znanstvena in kulturna dejavnost

Izdatki za znanstveno in kulturno dejavnost predstavljajo več kot četrtino vseh izdatkov. Med večjimi postavkami so: Slovensko narodno gledališče (397 milijonov st. din), Mestno gledališče (218 milij. st. din), Slovenska filharmonija (111 milij. st. din), Pionirski dom (82 milij. st. din), Ljubljanski festival (51 milij. st. din), Mestno lutkovno gledališče (42 milij. st. din), spomeniško varstvo (42 milij. st. din), Mestni muzej (29 milij. st. din), Mestni arhiv (23 milij. st. din) itd. Denar je namenjen še za mestno galerijo, Bienale industrijskega oblikovanja, mednarodno grafično razstavo, Slovansko knjižnico, koncertno direkcijo, za storitve godbe ljudske milice, odkupe umetniških del, nagrade mesta Ljubljane, Šentjakobsko gledališče, Slovenski oplet, za kulturne akcije in prireditve ter za novoletno jelko, za proslavo 100-letnice slovenskega gledališča, za pri-

spevek muzikološkemu kongresu, domicilnim enotam NOB itd.

Za telesno kulturo je predvidenih 121 milijonov st. dinarjev. Denar je namenjen za športni park inž. Stanka Bloudka, za nagrade za visoke dosežke, za tekmovanje »Po poteh partizanske Ljubljane«, za organiziranje in prireditve ter za Aero klub Ljubljana.

Za zdravstveno varstvo je predvidenih 31 milij. st. dinarjev. 30 milijonov bo dobil Zdravstveni center Ljubljana.

Urbanizem in komunalna

Izdatki za urbanizem in komunalno dejavnost zna-

ZDRUŽENO IN POCENI?

Inšpekcijske službe in sodniki za prekrške so lani, še razdrobljeni po občinah, veljali občinske proračunske 235 milijonov st. dinarjev. Letos so združeni pri mestnem svetu in v proračunu je predvidenih zanje 238 milijonov st. dinarjev.

Sodeč po teh številkah združitve ni prinesla finančnega učinka.

Takšen je vtis tudi ob številki: milijarda dinarjev za mestne in medobčinske službe (uprava za narodno obrambo, notranje zadeve, občinsko sodišče, tožilstvo itd.).

Pomisleki, ki so jih imeli nekateri ob združevanju teh služb, so torej zdaj podprti s finančnimi argumenti? Morda, ali pa tudi ne.

Treznji presojevalci so že takrat omenjali, da kakšnega posebnega prihranka ne smeo pričakovati.

Kot da gre za večglavega zmaja: odsekaš mu glavo, pa mu zraste dve novi...

Prednosti tedaj ne smemo iskati pri denarju. Usklajevanje plač in ustreznejši kadrovski sestav, boljša oprema, hitrejša in učinkovitejša poslovanje — in večji stroški so tu.

Moderna uprava je draga zadevščina. Pri nas še nekoliko dražja kot drugod po svetu.

Stvari, za katere se skrivamo

Ustavili smo se pred velikim in širokim drevesom. Gledamo in se čudimo. Gozda, v katerem so še druga, prav tako velika drevesa, pa ne vidimo. Morda zato, ker ne moremo ali pa nečemo videti. Ali pa preprosto zaradi tega, ker sploh nečemo gledati, ampak želimo za obsežnim debelom poiskati varno zavetje ali pa preveriti nevihto (seveda, če se ne bojimo strele!) Tako sedaj stojimo in se čudimo samo pred enim dejstvom: direktor Zavoda za produktivnost dela je dobil decembra milijon in sedemsto jurjev plače!

Podatek je točen, tako kot so točne druge, lahko bi dejal, žalostne ugotovitve, o katerih so govorili na nedavni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta v naši občini. Le s to razliko, da so podatek Službe družbenega knjigovodstva povedali le mimogrede in pristavili, da bi bilo zelo dobro, če bi ga skupščina analizirala. Toda, ob visoki plači direktorja Zavoda za produktivnost, smo na vse druge probleme, o katerih je govorilo občinsko sindikalno predsedstvo, pozabili. Pa čeprav se kolektiv

• Vznemirjamo se, pa čeprav še ne vemo, ali gre za plačo ali za zaslužek

Plača, ki gre od ust do ust

• Družbeni standard – sociala ali ekonomski račun

že več kot leto dni borijo za samoupravni red in boljše poslovanje podjetja, pa čeprav je delavski svet odobril pol milijona starih din posojila direktorju za nakup stanovanja, ta pa je ček uporabil za nakup boljšega avtomobila, pa čeprav mora (ker tudi želi) direktor voditi seje delavskega sveta, češ da tega nihče drug ne zna... In tako dalje. Te stvari, ki bi jih lahko razdelili »Cementarju«, »Kristalu« in črnuškemu »Obrtnemu servisu« ter dodamo še marsikaj drugega, nas ne vznemirjajo. In čeprav so tako znane, kot tisti milijon in sedemsto tisoč... Pa kljub temu na raznih sestankih, celo na sestankih osnovnih organizacij ZK na terenu, razpravljamo samo o direktorju Zavoda za produktivnost, vse ostalo, kar je bilo tudi povedano na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta, pa nas ne zanima. Zakaj mižimo? Ali pa svojo nedelavnost skrivamo za visoko plačo nekoga posameznika?

Za visoko plačo, za katero niti ne vemo, če morda le ni bila zaslužena? V »Ljubljanskem dnevniku« smo sicer brali izjavo predsednika mestnega sindikalnega sveta, da bomo odgovor na to vprašanje kmalu slišali.

Direktor Zavoda za produktivnost dela je dobil pov-

prečno na mesec v preteklem letu 400.000 dinarjev. Tudi, če upoštevamo decemberski dohodek. Plus dnevnične, nočne in kilometrine. Toda, to so stroški potovanja. To nas zelo vznemirja. Pa niti ne vemo, ali so ti visoki dohodki posledica uspešnega dela, nagrajevanja po delu? Ne vem, kakšne ugotovitve bomo slišali. Toda, če je direktor ta denar res zaslužil, zakaj ga ne bi dobil? Povedati je treba, da Zavod za produktivnost dela ne dobi niti dinarja dotacije.

To sem zapisal zaradi tega, ker vršilec dolžnosti direktorja nekega zavoda v naši občini, poleg svojih rednih dohodkov, na mesec dobi še 60.000 do 70.000 za nadure. Ta zavod živi od dotacij. (Imena namenoma nisem zapisal, ker sem prepričan, da bi našli še kakšen tak primer, ko ima vodja zavoda z dotacijami, ne dosti manj kot 230.000 din na mesec, (od tega 60.000 do 70.000 din za nadure). Vendar pa — kot vse kaže — nas to ne vznemirja.

Slišal sem: »Zakaj je bilo sploh treba ljudi razburjati in razpihovati nevoščljivost!«

Prav je, da smo zvedeli. Vendar bi morali zvedeti (to naj bi povedal predvsem kolektiv, javno in sam od sebe), ali so dohodki upravičeni in ali je delitev dohodka v re-

• Ni denarja za družbeni standard

Tisti dan, ko so na plenumu občinskega sindikalnega sveta razpravljali o družbenem standardu, sem večkrat slišal: »Ni denarja, za ta naš družbeni standard! Sedaj je reforma, ki ne dopušča, da bi razmetavali sredstva!«

Takoj moram zapisati, da natančno vem, da vse delovne organizacije nimajo enakega odnosa do družbenega standarda. Vem, da nekatere posvečajo »temu vprašanju« — kot pravijo — precej pozornosti, pa tudi denarja, druge pa nič, češ »to je stvar sindikata«. Vendar pa so skoraj povsod po reformi prav na območju družbenega standarda začeli iskati rezerve. In so jih tudi našli. Ukrepili so bolj ali manj znani. Manj pa poznamo posledice. Sedemnajst podjetij v naši občini, v katerih dela 5173 zaposlenih, je v anketi povedalo, da je lani letovalo 488 umskih in 352 fizičnih delavcev! Tako je torej z letovanji. Z rekreacijo zaposlenih se ukvarjajo le v štirih kolektivih (od 17 akentiranih). Pa pustimo rekreacijo in letovanja nekoliko ob strani in si oglejmo pomembnejša faktorja standarda delovnih ljudi — stanovanja in prehrano.

V 17 akentiranih delovnih javnih ustanovah, o katerih organizacijah ni uspelo odpraviti stanovanjskega problema 227 družinam, 12 materam-samohranilkam, 12 udeležencev NOB in 64 samcem.

Z družbeno prehrano bi bili po podatkih lahko še kar zadovoljni, saj se od 17 akentiranih podjetij 10 podjetij poslužuje drugih ali pa ima svoje obrate. Vendar, delavci imajo veliko pripomb zaradi kakovosti, načina serviranja hrane itd.

Toda, kadar beseda »nanes« na družbeni standard, takrat skoraj vedno in povsod dobi prizvoke sociala. »Podjetje pa ni socialna ustanova...« Značilno je tudi, da samoupravnim organom pripravijo strokovne službe vse analize, pa tudi predloge, kadar gre za finančno poslovanje ali za proizvodnjo. Služba, ki pa bi temeljito in sistematično spremljale probleme standarda zaposlenih, pa praktično sploh ni. Zato tudi samoupravni organi o standardu razpravljajo in sklepajo (če sploh sklepajo) stihsko, kadar naj bi bil denar. Če pa denarja ni, potem je vsaka beseda odveč...

Vemo pa, da je učinek dela še vedno odvisen od urejenih življenjskih razmer in osebnega zadovoljstva delavcev. Skrb za standard zaposlenih (seveda v okvirih realne možnosti) še zdaleč ni socialna zadeva, s katero naj bi se poleg veselja in zabave ukvarjal samo sindikat! To je naloga samoupravnih organov.

Kot študent sem leta 1958 delal v Nemčiji med počitnicami. Na gradbišču, da bi zaslužil denar za potovanje po svetu. Stanoval sem v barakah podjetja, tako kot vsi sezoni. V sobi je bilo največ pet postelj, vsak teden so menjali posteljnino, na voljo so bili električni kuhalniki in topli tuši. Vse to — zastoj! Na gradbišče so pripeljali dvakrat na dan — malico in kosilo. Malica je veljala 0,80 DM, kosilo 1,20 DM. Okusna hrana in zelo poceni. Ne trdim, da je povsod tako v tem »ljubemu« Deutschlandu. Toda, priljubljenost je omogočila pogovor in solastnik trdke Herr Wolfer mi je na vprašanje, za-

kaj nudi delavcem takšne ugodnosti, odgovoril: »Lahko mi verjamete, da ne zaradi dobrodelnosti! Delali smo poizkuse in ugotovili, da delavci, ki imajo urejene življenjske pogoje, veliko več naredijo...«

Gospoda Wolfer in Goebel nista po II. svetovni vojni odkrila smodnika, ker so rezultati njihovih poskusov po svetu že dolgo znani. Mi pa mis-

limo, da je to »sociala«. In prav zaradi tega, ker tako mislimo, se skrivamo za stavek: »Ni denarja za družbeni standard!« Če pa bi znali računati, kako se lahko obrestuje kapital, vložen v standard zaposlenih, bi bržkone marsikje spremenili mnenje. In našli denar za vse, kar povemo z dverna besedama — za družbeni standard.

Vojko ČERNELO

VSAK DAN ena pritožba

Kaj ugotavlja pravna posvetovalnica pri občinskem sindikalnem svetu?

»Na mesec se oglasi v pravni posvetovalnici pri občinskem sindikalnem svetu za Bežigradom vsaj 30 ljudi. In vsi se v glavnem pridejo pritoževati,« je povedal diplomirani pravnik Tone Razpotnik, ki skupno s svojim poklicnim tovarišem Nikom Beloplovičem vodi posvetovalnico.

Zakaj prihajajo ljudje? V glavnem menijo, da so žrtve raznih nepravilnosti v podjetju. Če pa te »nepravilnosti« analiziramo, potem vidimo, da jih lahko razdelimo na tri skupine. PRVIC: dogaja se, da službe v podjetjih delajo napake preprosto zato, ker ne poznajo dovolj zakonov in predpisov. Ob takšnih primerih v glavnem zadostuje telefonski pogovor pravne posvetovalnice s prizadeto službo v podjetju, kjer jih predvsem zanima, »kje to piše«. Ko slišijo za številko uradnega lista, stran in člen, potem spor hitro uredijo tako, kot zahteva zakon. DRUGIC: vodstvo podjetja bi se rado na vsak »način« odkrižalo delavca. Kljub temu da že skoraj povsod vedo za najboljši način (ukinitve delovnega mesta), še marsikje »izumijo« kaj bolj »pristnega«. Kadar gre za ukinitve delovnega mesta, je pravna posvetovalnica največkrat brez moči, zelo hitro pa opravi z drugimi metodami, s katerimi hočejo delavca kar po »domače« in na hitro »obsoditi« na — odpust. Ko v takšnem podjetju slišijo, da je, na primer, sosednje podjetje »podobno zadevo« na sodišču izgubilo, postopek ustavijo ali pripravljajo drugačno taktiko. In TRETJIC: so tudi zaposleni, ki v delovni zakonodaji »iščejo« vse »sluknje«, da bi si na račun kolektiva zagotovili čim boljše življenje ob čim manjših naporih.

Kot sem že zapisal, pravna posvetovalnica uredi vse spore v glavnem s pogovori in pojasnjevanjem. In tako vložni na mesec (povprečno) le eno tožbo!

Oglejmo si še nekaj primerov! V nekem podjetju, kjer zaposleni tudi dobivajo hrano, so »ufjeli« delavko, da nese domov klobaso. Delavka se je zagovarjala, da kosila ni mogla jesti in da je zato vzela klobaso, češ, saj sem tako in tako plačala kosilo, ki se ga nisem »pritaknila«. Vsekakor prekršek! Toda, kako so ga kaznovali v kolektivu? Delavki, ki je že v petem mesecu nosečnosti, so rekli: »Podpiši to ali pa bomo zadevo prijaviли policiji!« Prestrašena delavka se je še bolj ustrašila in podpisala. Podpisala pa je svojo — odpoved, v kateri je med drugim pisalo »... odpovedujem delovno razmerje!« Šele drugi dan, ko je premislila, je ugotovila, kaj je podpisala. In sedaj? Kdo ji lahko pomaga? Po redni pravni poti ne bi ničesar opravila, ker je odpovedala sama. Kje naj dobi drugo službo, ko je noseča? Kdo jo bo sprejel? Kljub temu pa je pravni posvetovalnici s pogovori in zavzemanjem občinskega sindikalnega sveta uspelo, da so delavko sprejeli nazaj in ji naložili ustrezno kazen.

Če razmišljamo kot ljudje, je izključitev iz kolektiva zaradi ene same ukradene klobase le prehuda kazen.

V pravno posvetovalnico hodijo tudi delavci, kjer sta direktor in sekretar sprta. Sprta pa sta zato, ker sta sprti njuni ženi. Posledica? Kolektiv je razdeljen na dva tabora in oba tabora poizkušata obračunati drug z drugim. Vendar zelo prefinjeno, tako da po pravni poti ni mogoče »zgrabiti« nobenega »ukrepas«. Kaj lahko naredi pravna posvetovalnica? Ničesar.

Tretji primer: delavec je zahteval od vodstva podjetja, naj mu pismeno obrazloži, po kakšnih merilih mu obračunavajo osebni dohodek. Delavec je to hotel imeti v rokah zato, ker ni poznal meril in ker je dobil vsak mesec različne osebne dohodke za enako delo. Toda — podjetje mu pismene obrazložitve ni hotelo dati! Delavec je tožil in sodišče je razsodilo: podjetje mora dati pismeno obrazložitve!

Vsi spori pa nastajajo v glavnem — kot ugotavlja Tone Razpotnik — zaradi tega, ker niti strokovne službe, kaj šele proizvajalci, ne poznajo dovolj zakonov in predpisov. Prav tako pa ne poznajo tudi notranje zakonodaje. Primeri »škikaniranja« so v manjšini.

V. Č.

Mala šola

Nadalj. s 7. strani

boljši in enotnejši, če nam bo uspelo vključiti šimved otrok, ki so vpisani v šolo na našem področju, ter še niso zajeti v naših vzgojnih varstvenih zavodih.

Da bomo vključitev lahko omogočili prav vsem otrokom, glede na njihovo oddaljenost in lego glavne prometne Titove ceste, smo se odločili za predvideno otvoritev treh predšolskih oddelkov: po en oddelček bo na šoli »Danile KUMAR«, v vzgojno-varstvenem domu STOŽICE in v vzgojno-varstvenem zavodu JEŽICA.

Oddelke bodo vodile kvalificirane vzgojiteljice za predšolsko vzgojo.

In še o vsebinskem programu — vzgojnom načrtu. Prav sestavi programa smo posvetili največ časa in priprav. Pri načrtovanju okvirnega programa predšolske vzgoje smo upoštevali, da ne gre za enostransko intelektualno pripravo na šolo in ne za globlje poseganje v sam učni načrt šole, oziroma šolski režim, temveč, da gre za vsestransko oblikovanje predšolskega otroka ob primernih vsebini, podajanjem s metodami in sredstvi, ki ustrezajo starosti stopnji otrok, da gre za lastnosti šolarja — novince, za njegovo večjo zrelost, ki mu bo omogočila, da se bo lažje prilagodil novemu okolju, novim nalogam in zahtevam.

Pri okvirnem načrtu vzgojnega programa so odločile tudi učiteljice-elementarke osnovnih šol »Danile KUMAR« in JEŽICA. Iz večletne pedagoške prakse so posredovale svoja ugotavljanja in dopolnitve. Vzgojiteljice, ki bodo vodile vzgojno delo v oddelkih »mala šola«, so na podlagi enotnega načrta, v okviru treh mesecev, načrtovale dnevne priprave s predvidenim dnevnim redom dvakrat tedensko, pestro vsebino, s vzgojnimi smotri in sredstvi.

V petek, 24. februarja je že bil na šoli »Danile Kumara« pogovor s starši. Seznanili so jih z vsebino in namenom priprave na »mala šola« ter z njihovo pomočjo in sodelovanjem določili rok za začetek »mala šola«, ki bo od 1. marca do konca maja 1967, saj so pripravne že tako daleč. Pritegnili smo jih k tesnemu sodelovanju, ki je prav gotovo eden izmed osnovnih pogojev za uspešno vzgojno delo in njegovo polno vrednost. »

Črnuče

MARIJA ŠEMRL:

»Radi bi vključili tudi otroke iz bolj oddaljenih naselij«

V prvi razred osnovne šole je bilo doslej vpisanih na Črnučah 50 otrok. »Mala šola« bo v dveh oddelkih in sicer v vzgojno-varstvenem zavodu na Črnučah 18 b

(za spodnji del Črnuč) in v novem oddelku vzgojno-varstvenega zavoda v stavbi krajevne skupnosti. Skušali bomo razdeliti otroke tako, da ne bodo prečkali glavne ceste na Črnučah.

Vzgojno delo v naši »mali šoli« bo potekalo po vzgojnem načrtu, ki bo vključeval snotre telesne, umske, moralne in estetske vzgoje predšolskih otrok. Pri umski vzgoji bo poudarek na spoznavanju

okolja in na jezikovni vzgoji (pri poudarjanju in čitanju pravljic, pripovedk in zgodb ter dramatiziranje pravljic), pri estetski vzgoji pa bo poudarek na likovni in glasbeni vzgoji.

Vzgojiteljici, ki bosta vodili »mala šola«, bosta izdelali mesečni vzgojni načrt, za vsak dan pa dnevno pripravo dela. »Mala šola« bo predvidoma dvakrat tedensko popoldan po 3 ure. Dneve »mala šola« in pričetek bomo določili na sestanku s starši, ki bo že v prvih dneh prihodnjega meseca. Problematičen bo samo prihod otrok iz bolj oddaljenih naselij, kajti radi bi vključili prav vse otroke, ki bodo stopili jeseni v prvi razred.

Novе knjige

V LJUDSKI KNJIŽNICI BEŽIGRAD

N. Algren: Jutra ne bo nikoli
J. Andersen: Poslednji raj
G. Boccaccio: ...
E. Bowen: Srta srca
L. in M. Bregant: Otrok v stiski

J. F. Cooper: Lovec na jelene
V. Dedijer: Parajevje 1914
L. Fermi: Mussolini
F. Godina: Viragova Verona
M. Gorše: Kror
K. Hamsun: Skrivnosti
R. Hochhut: Namestnik
H. H. H. H.: Pesmi

Z. Hribar: Moj otrok jeelja
Iskanje izgubljenega ...
Z. Jelenc: Motnje in težave našega šolarja

M. Jeločnik: Sola alpskega smučanja

M. Krušič: Srečni otok
J. Kugy: Delo, glasba, gore
M. Likar: Jamajka
F. Lipičnik: Narodopisne črtice

N. Mailer: Ameriški sen
I. Matičič: Režin
J. A. Mitchener: Havaji
F. Minafik: Pohorske steklarne

R. Mohar: Pesmi
Z. Moricz: Bodi dober do smrti

L. Nemeth: Groza
M. Ogen: Dediščina
V. Pečjak: Uspešno učenje
F. Pediček: Mladostnikove zadrege

15 let Mestnega gledališča ljubljanskega

A. Redol: Mož s sedmimi imeni

A. Rodin: Umetnost
G. Sand: Indiana
Slovensko slikarstvo

Štirinajst (zbirka pesmi)

L. Theorns: Blišč in beda Titana

B. Vodušek: Izbrane pesmi
C. Zagorski: Molčeči svet

Knjige za otroke in mladino

B. Jurca: Vohljači in prepovedane skrivnosti

F. Levstik: Kdo je napravil Vidku srajčico?

O. Tumanjan: Armenske pravljice

O. Župančič: Črep — na tleh je lonček

Dragi bralci,

naši rubriki »Pisma bralcev« in »Vi vprašujete — mi odgovarjamo«, sta zadnje čase nekoliko zastali. Seveda s tem ni rečeno, da vam prav ničesar ne pride na misel, kar bi lahko objavili v našem časopisu. Vabimo vas, da nam spet kaj napišete. Radi bomo poskrbeli tudi za odgovore na vaša pisma.

Ocenite tudi naš časopis in povejte kaj vam je všeč in česa pogrešate.

UREDNIŠTVO
»ZBORA OBČANOV«,
Ljubljana, Parmova 33